

2018

2018

2018

2018

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ

TOIMINTAKERTOMUS JA
IFRS-TILINPÄÄTÖS 2018

TOIMINTAKERTOMUS JA IFRS-TILINPÄÄTÖS 2018

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2018	3	Tilikauden tulos	39
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	3	Liite 6. Korkokate	39
Toimintaympäristön kuvaus	3	Liite 7. Palkkiotuotot ja -kulut, netto	40
Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminta	4	Liite 8. Kaupankäynnin nettotuotot	40
Säästöpankkien Keskuspankin tulos ja tase	5	Liite 9. Rahoitusinstrumenttien tuloserät	41
Vakavaraisuus ja riskiasema	6	Liite 10. Liiketoiminnan muut tuotot	41
Luottoluokitus	10	Liite 11. Henkilöstökulut	42
Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	10	Liite 12. Liiketoiminnan muut kulut	42
Säästöpankkien Keskuspankin hallinto ja henkilöstö	10	Liite 13. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	43
Palkitsemisjärjestelmä	10	Liite 14. Arvonalentumiset rahoitusvaroista	43
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot	11	Liite 15. Tuloverot	44
Yhteiskuntavastuu	11	Varat	45
Olennaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen	11	Liite 16. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	45
Vuoden 2019 näkymät	11	Liite 17. Käteiset varat	46
Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä	12	Liite 18. Lainat ja saamiset	46
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n IFRS-tilinpäätös 1.1.–31.12.2018	14	Liite 19. Johdannaiset ja suojauslaskenta	47
Tuloslaskelma	14	Liite 20. Sijoitusomaisuus	48
Laaja tuloslaskelma	14	Liite 21. Aineelliset hyödykkeet	49
Tase	15	Liite 22. Aineettomat hyödykkeet	50
Rahavirtalaskelma	16	Liite 23. Laskennalliset verot	51
Oman pääoman muutokset	17	Liite 24. Muut varat	52
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	18	Velat ja oma pääoma	53
Liite 1. Tietoja raportoivasta yhtiöstä ja kuvaus Säästöpankkiryhmästä	18	Liite 25. Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	53
Liite 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	19	Liite 26. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	53
Liite 3. Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät	31	Liite 27. Varaukset ja muut velat	53
Riskienhallinnan ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet	32	Liite 28. Oma pääoma	54
Liite 4: Riskienhallinta ja hallinnointiperiaatteet	32	Muut liitetiedot	55
Liite 5: Vakavaraisuuden hallinta	37	Liite 29. Vakuudet	55
		Liite 30. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	55
		Liite 31. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus	56
		Liite 32. Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	57
		Liite 33. Muut vuokrasopimukset	59
		Liite 34. Lähipiiritiedot	60
		Liite 35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	61
		Pilari III liitetiedot	61
		Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	62

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2018

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin, yhteenliittymän jäsenasäästöpankeille (jäljempänä myös Säästöpankit) tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään.

Tilivuoden aikana Säästöpankkien Keskuspankki on tukenut Säästöpankkiryhmän strategian toteuttamista ylläpitämällä ja kehittämällä perustehtäviään keskusluottolaitospalvelujen tarjoajana. Ryhmän rahoitus- ja likviditeettiasema ovat pysytelleet vakaina ja kehitystyötä on kohdistettu erityisesti korttiliiketoiminnan automatisointiin sekä maksamisen ja tilinhoitajatoiminnan koko toimialaa koskeviin hankkeisiin.

Säästöpankkien Keskuspankin liikevoitto tilikaudella oli 3,7 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 2,7 miljardia euroa.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristön kuvaus

Globaali talousnäkymä

Vuoden 2018 alkaessa globaalin talouden suhdannenäkymä oli hyvin positiivinen. Euroopassa yleinen talousluottamus oli vahvimmillaan yli 17 vuoteen ja Yhdysvalloissakin kuluttajien luottamus oli noussut selvästi finanssikriisiä edeltäneiden huipputasojen yläpuolelle. Jo keväällä kävi kuitenkin selväksi, ettei maailmantalouden kasvu enää jatku odotusten mukaisena. Yhdysvaltoja lukuun ottamatta suurimmissa teollisuusmaissa kasvu alkoi vuoden keskivaiheilla selvästi hidastua. Sijoitusmark-

kinoilla talouden odotusten ja toteutuneen kehityksen välinen ristiriita näkyi merkittävänä korjausliikkeenä omaisuuserien hinnoittelussa. Teollisuusmaiden keskimääräinen BKT-kasvu oli jäämässä vuonna 2018 hieman yli kahden prosentin tuntumaan. Euroalueella kasvu painui jo alle kahteen prosenttiin. Yhdysvalloissa suhdannevire jatkui kuitenkin hyvänä ja kasvu kiihtyi veronalennusten ja muun elvytyksen siivittämänä lähelle kolmea prosenttia. Kehittyvillä markkinoilla BKT-kasvu pysyi noin 4,5 prosentissa.

Osaltaan kasvun hidastuminen johtui varsin tyypillisistä korkeasuhdanteen ilmiöistä. Odotus nousevista koroista, osaavan työvoiman saatavuusongelmat sekä muut kapasiteettirajoitteet loivat kitkaa talouden rattaisiin. Tämän lisäksi poliittiset riskit sävyttivät kansainvälistä toimintaympäristöä. Ehkä pahinta oli USA:n presidentti Donald Trumpin lietsoma kauppapoliittinen nokittelu. Raaka-aineille ja välituotteille asetetut tullit iskivät jo laajasti tuotannon arvoketjuihin. Kauppasodan tulevaan kehitykseen liittyvä epävarmuus alkoi myös lykätä firmojen investointipäätöksiä, mikä näkyi hidastuvana kasvuna esimerkiksi Saksan ja Suomen teollisuuden tilauksissa. Myös vaikeasti ennakoitavat Brexit-neuvottelut, Kiinan talouskasvun hidastuminen, Turkin valuuttakriisi sekä Italian velkaongelmat lietsoivat epävarmuutta.

Vuoden 2018 aikana USA:n keskuspankki Fed kiihdytti rahapolitiikan kiristämistä. Fed nosti ohjauksorkkoa kaikkiaan neljä kertaa ja päätyi 2,25-2,50 prosentin vaihteluväliin. Fed:n kiristävällä rahapolitiikalla oli jo vaikutuksia maailmantalouteen. Ensimmäisiä kärsijöitä olivat ulkomaisesta rahoituksesta riippuvaiset kehittyvät taludet ja niissä toimivat yritykset, joiden dollarilainojen kustannukset nousivat selvästi. Kiristykset alkoivat loppuvuotta kohden kuitenkin tuntua myös kotimarkkinoilla. Pitkäkestoisen kiinteän asuntorahoituksen hinta nousi 5 prosentin tuntumaan, mikä jo asuntokaupan ja rakentamisen lievänä hidastumisena. Euroopan keskuspankki EKP ei vielä varsinaisesti aloittanut rahatalouden kiristystoimia, mutta se kuitenkin irtautui vuoden lopussa ns. määrällisestä elvytyksestä.

Korkoympäristö

Euroalueen korot ovat kokonaisuutena katsoen säilyneet matalina vuoden 2018 aikana. Lyhyiden korkojen liikkeet ovat olleet vähäisiä painottuen lievään nousuun loppuvuodesta. Pitkät korot ovat puolestaan alkuvuoden ja alkusyksyn nousuyritysten jälkeen laskeneet vuoden aloitustason alle.

Pankkitoiminnan korkokatteelle vallitseva suhteellisen lattean korkokäyrä luo haasteita maturiteettitransformaatiotulon kuitumisen kautta. Myös sääntelyvaateet (LCR & MREL) yhdistetynä EKP:n matalaan talletuskorkoon tuovat rahoituskatteen lisärasitetta.

Sijoitusmarkkinat

Vuonna 2018 sijoitusmarkkinoilla nähtiin voimakkaita kurssi- liikkeitä ja sijoitustuotot laskivat merkittävästi edellisiin vuosiin verrattuna. Alkuvuoden aikana talouskasvu jatkui suotuisasti, mikä osaltaan tuki riskinottohalukkuutta. Vuoden toisella puoliskolla sijoittajien huoli talouden kehityssuunnasta ja samanaikainen poliittisten riskien nousu johtivat osakekurssien laskuun. Osakemarkkinoiden volatiliiteetti nousi merkittävästi aikaisemmista vuosista ja kurssiliikkeet olivat erityisen voimakkaita syksyn aikana. Osakemarkkinoiden tuotot jäivät negatiiviseksi kaikilla päämarkkina-alueilla.

Yhdysvalloissa nähtiin vuoden aikana voimakasta pitkien korkojen nousua, joka kuitenkin pysähtyi loppuvuodesta inflaatio-odotusten laskiessa. Euroopassa pitkien korkojen merkittävää nousua ei nähty ja tämän seurauksena valtionlainojen tuotot nousivat odotettua korkeammaksi. Muutokset Italian poliittisessa tilanteessa uuden hallituksen myötä nousivat sijoittajien huolenaiheeksi. Tämän seurauksena Italian valtionlainojen riskipreemiot nousivat merkittävästi toisella vuosipuoliskolla. Vastaavasti yritysainojen riskipreemiot nousivat epävarmuuden kasvaessa. Sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa yritysainojen tuotot jäivät negatiiviseksi lähes kaikissa luottoluokituksissa.

Kehittyvien talouksien näkymät heikentyivät kauppapoliittisten riskien ja epävarmuuden lisääntyessä. Kehittyvien talouksien valuutat heikentyivät merkittävästi, mikä laski paikallisen valuutan korkotuotot negatiiviseksi. Myös kehittyvien maiden osakemarkkinat laskivat tasaiset vuoden 2018 aikana ja tuotot osakkeiden osalta jäivät negatiiviseksi.

Tuleva vuosi käynnistyy epävarmoissa tunnelmissa. Poliittiset riskit ovat suuressa roolissa ja niihin liittyvä epävarmuus pienentää riskinottohalukkuutta sijoittajien keskuudessa. Myös talouskasvuun liittyvä riski, joiden vuoksi sijoitustuotot jäänevät aikaisempia vuosia alhaisemmaksi.

Suomen taloustilanne

Suomen taloudessa vuosi 2018 käynnistyi hyvin optimistisissa tunnelmissa, mutta vuoden toiselta vuosineljännekseltä alkaen suhdannenäkymä alkoi muuttua heikompaan suuntaan. Maailmantalouden lisääntynyt epävarmuus näkyi viennin vedon vaimenemisena. Myös teollisten investointien kehitys jäi selvästi odotuksia heikommaksi. Yksityisen kulutuskysynnän kasvukaan ei jatkunut niin vahvana kuin hyvän työllisyystilanteen ja rivakan palkkasumman kasvun perusteella olisi voinut olettaa. Viime vuosina kotitalouksien velkalasti on paisunut, säästämistä painunut negatiiviseksi ja maksuvaikeuksissa olevien määrä kasvanut. Kotitaloudet näyttäisivät heränneen taloudenpitonsa haavoittuvuuksiin ja säästäminen todennäköisesti kääntyi vuonna 2018 nousuun.

Alkuvuoden mainion kehityksen ansiosta työllisyys parani edelleen merkittävästi vuonna 2018. Työttömyysasteen lasku jatkui ja työllisyysaste nousi jo hyvin lähelle hallituksen 72 prosentin tavoitetta. Vuoden keskivaiheilla työllisyyden nettokasvu alkoi kuitenkin hidastua. Hidastumisen taustalla oli sekä talouden kysyntätekijöiden hiipumista että työmarkkinoiden kohtaan- to-ongelmien pahenemista. Yhä useammat yritykset raportoivat vaikeuksista löytää sopivaa työvoimaa. Kokonaisuutena työllisyyden paranemismuutos kuitenkin jatkui 2018 yllättävänkin voimakkaana. Tehtyjen työtuntien määrä kasvoi jopa bruttokansantuotetta nopeammin eli tuottavuuden kasvu pysähtyi.

Käytettävissä olevien tietojen valossa Suomen BKT-kasvu jäi vuonna 2018 noin 2,3 prosentin ta-solle.

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminta

Säästöpankkien Keskuspankki vastaa erilaisten keskitettyjen palveluiden tuottamisesta säästöpankeille. Merkittävimmät toiminnot ovat Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten jälleenrahoitus ja likviditeetin hallinta, tasehallintapalvelut ja maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut sekä säästöpankkien maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoiminta.

Treasury

Treasury -toiminnan painopiste vuonna 2018 oli Säästöpankkien pitkä- ja lyhytaikaisessa jälleenrahoituksessa, Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj:n väliaikaisrahoituksessa sekä ryhmän kansainvälisen tunnettuuden edelleen vahvistamisessa velkapääomamarkkinoilla.

Tasehallintapalvelut

Vuoden 2018 aikana tasehallinta kehitti Säästöpankkien tasehallintapalveluja erityisesti korkosuojauksiin ja suojaussuunnitelmiin sekä korkoputkien prosessiin liittyen. Tasehallinta myös käynnisti treasury- ja tasehallintatoiminnon järjestelmänsä hankkeen järjestelmätoimittajien kilpailuttamisella; hanke siirtyi implementointivaiheeseen vuonna 2019.

Maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut

Tilikauden aikana Säästöpankkien Keskuspankki uudisti maksukorttien hakuprosessin ja automatisoi korttiluottopäätökset. Hakuprosessin uudistaminen lisäsi hakemusvolyymeja ja päätösten osittainen automatisointi vähensi Säästöpankkiryhmässä tehtävän manuaalisen työn määrää. Lisäksi Säästöpankin Gold-kortille tuotiin lisäpalveluita: käynnit lentokenttä-loungeihin lanseeratiin ja aloitettiin Finnair Plus -palkintopisteiden keräämiseen liittyvä yhteistyö Finnairin kanssa.

Maksujenvälitys

Maksujenvälityksen osalta toimintavuoden aikana on tehty prosessien ja toiminnallisuuden kehittämistä sisältäen mm. EBA Clearingin pikamaksamisen hankkeeseen osallistumisen. Lisäksi on valmistauduttu maksupalveludirektiiviin (PSD2) liittyvien uusien toiminnallisuuden käyttöönottoon.

Tilinhoitajatoiminta

Säästöpankkien Keskuspankin tilinhoitajatoiminnossa on vuoden 2018 aikana otettu käyttöön Euroclear Finlandin kokonaisjärjestelmäudistuksen myötä luotu Infinity-järjestelmä, joka muutti selvitys- ja säilytyspalveluiden rakennetta merkittävässä määrin. Lisäksi toimintavuoden aikana on kehitetty useita osakekaupankäyntiin liittyviä palveluita, jotka toteutuessaan vähentävät Säästöpankkiryhmässä tehtävän manuaalisen työn määrää, pienentävät riskejä sekä parantavat palveluiden käytettävyyttä.

Säästöpankkien Keskuspankin tulos ja tase

Keskeiset tunnusluvut

(1 000 euroa)	12/2018	12/2017	12/2016
Liikevaihto	45 671	41 722	37 794
Korkokate	9 373	6 707	5 406
% liikevaihdosta	20,5 %	16,1 %	14,3 %
Liikevoitto	3 733	1 900	1 096
% liikevaihdosta	8,2 %	4,6 %	2,9 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	22 031	17 624	15 233
Liiketoiminnan kulut yhteensä*	-17 216	-14 530	-12 885
Kulu/tuotto-suhde	0,8	0,8	0,8
Taseen loppusumma	2 734 159	2 673 522	2 305 132
Oma pääoma	53 101	49 901	47 820
Oman pääoman tuotto %	7,1 %	4,0 %	2,4 %
Koko pääoman tuotto %	0,13 %	0,08 %	0,06 %
Omavaraisuusaste %	1,9 %	1,9 %	2,1 %
Vakavaraisuussuhde %	30,9 %	31,7 %	33,2 %
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-1 082	-1 195	-1 251
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	39	35	30
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	38	34	26

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2017)

Säästöpankkien Keskuspankin liikevoitto kasvoi tilivuoden aikana 96 % ja päättyi 3,7 miljoonaan euroon ollen 8,2 % liikevaihdosta (vertailukaudella 1-12/2017 vastaavat luvut 1,9 miljoonaa euroa ja 4,6 %).

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan tuotot olivat 22,0 (17,6) miljoonaa euroa. Korkokate kohosi 40 % ja oli 9,4 (6,7) miljoonaa euroa. Korkotuottojen määrä kasvoi 3 % ollen 23,3 (22,6) miljoonaa euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat korkotuotot luottolaitoksilta sekä yksityisasiakkaiden korttiluotoista. Korkokulut laskivat 13 % päätyn 13,9 (15,9) miljoonaan euroon. Korkokulut koostuivat pääasiassa veloista luottolaitoksille sekä liikkeeseen lasketuille velkakirjoille maksetuista koroista. Korkoriskin suojaamiseksi sovelletaan käyvän arvon suojausta. Päättyneellä tilikaudella suojaus paransi korkokatetta 1,8 (1,7) miljoonaa euroa. Korkokatetta rasittivat edelleen yleinen alhainen korkotaso ja keskuspankkitalletusten negatiivinen korko. Korkokatteen kohoamiseen vaikuttivat merkittävimmin liikkeeseen laskettujen velkakirjojen alentunut korkotaso sekä korttiluottojen kohonneet korkotuotot.

Nettopalkkiotuotot kohosivat vertailukaudesta 5 % ja olivat katsauskaudella 10,7 (10,2) miljoonaa euroa. Tästä palkkiotuottojen osuus oli 20,4 (18,4) miljoonaa euroa ja palkkiokulujen 9,7 (8,2) miljoonaa euroa. Palkkiotuotoista vuonna 2018 merkittävimpiä olivat palkkiotuotot korttiliiketoiminnasta ja maksujenvälityksestä. Palkkiotuotot korttiliiketoiminnasta vaikuttivat keskeisimmin nettopalkkiotuottojen kohoamiseen katsauskaudella.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat katsauskaudella 1,7 (1,5) miljoonaa euroa ja muodostuivat Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista.

Tilikauden liiketoiminnan kokonaiskulut kasvoivat kokonaisudessaan 18 % ja päättyivät 17,2 (14,5) miljoonaan euroon. Henkilöstökulut muodostuivat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3,7 (3,3) miljoonaa euroa, jossa kasvua vertailukauteen 11 %. Kokonaisresurssien määrä tilikaudella kasvoi 10 % ollen 39 henkilötyövuotta tilikaudella 2018. Muut hallintokulut kohosivat 15 % ollen 11,2 (9,7) miljoonaa euroa. Muut kulut, 2,3 (1,5) miljoonaa euroa, käsittävät poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä 0,7 (0,6) miljoonaa euroa sekä muut liiketoiminnan kulut. Katsauskaudella kirjattiin IFRS 9 mukaisia odotettuja luottotappioita 0,2 miljoonaa euroa nettoina ja vastaavasti vertailukaudella kirjattiin IAS 39 mukaisia arvonalentumisia 0,4 miljoonaa euroa. Toteutuneita luottotappioita kirjattiin katsauskaudella 0,8 (0,8) miljoonaa euroa. Kulujen kasvuun vaikutti vertailuvuodesta kasvanut panostaminen toimintojen kehittämiseen. Kulu/tuottosuhte säilyi samalla tasolla vertailuvuoden kanssa 0,8 (0,8).

Säästöpankkien Keskuspankin tuloverot olivat 100 tuhatta (tuottoa 62 tuhatta) euroa. Katsauskauden alhaisen vero vaikutuksen suurin syy on vahvistetuista tappioista kirjatulla laskennallisen verosaamisen muutoksella.

Tase ja rahoitus (vertailutieto 31.12.2017)

Säästöpankkien Keskuspankin tase kasvoi edelleen ja oli kauden päättyessä 2 734 (2 674) miljoonaa euroa. Yhteenliittymän Säästöpankeille ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle myönnettyjen luottojen yhteismäärä kasvoi 22 % päätyen 1 680 (1 372) miljoonaan euroon. Säästöpankkien Keskuspankin varat ovat käteisten varojen, 824 (1 102) miljoonaa euroa, lisäksi pääsääntöisesti sijoitettu keskuspankkirahoitukseen oikeuttaviin saamistodistuksiin 30 (26) miljoonaa euroa.

Myönnettyt, käytössä olevat, korttiluotot kasvoivat tilikauden aikana 2 % päätyen 95 (93) miljoonaan euroon ja muodostivat merkittävimmän osan lainoista ja saamisista asiakkailta. Liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä oli tilikauden lopussa 1 452 (1 535) miljoonaa euroa.

Katsauskaudella Säästöpankkien Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun EMTN -ohjelman alla yhteensä 410 miljoonan euron arvosta vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjoja, joista 300 miljoonaa julkisella emissiolla helmikuussa 2018.

Velat asiakkaille kasvoi 44 % ja muodostui valtioiden, monikansallisten organisaatioiden ja ulko-maisten rahastojen talletuksista päätyen vuoden lopussa 379 (263) miljoonaan euroon.

Vuoden lopussa Säästöpankkien Keskuspankilla oli järjestämättömiä korttiluottosaamia 0,8 (0,7) miljoonaa euroa, joka on 0,8 % (0,8 %) korttiluottojen saamiskannasta.

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 367 (535) miljoonaa euroa koostuvat pääosin myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Osakkeet ja oma pääoma

Säästöpankkien Keskuspankilla on yhteensä 17 391 kappaletta osakkeita ja pankin osakepääoma on 39 999 618,60 euroa. Säästöpankkien Keskuspankin hallussa ei ole omia osakkeita.

Oman pääoman määrä 31.12.2018 oli 53,1 (49,9) miljoonaa euroa ja se luetaan kokonaan ydinpääomaan. Oma pääoma oli vertailuvuoden tasolla ja muutos selittyi katsauskauden tuloksella (tulos verojen jälkeen) sekä 1.1.2018 tehdyillä IFRS 9 siirtymäkirjauksilla 0,6 miljoonaa euroa. IFRS 9 siirtymävaikutuksia on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen 2018 liitteessä 2 Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet kohdassa Uudet IFRS-standardit ja tulkinnat. Oman pääoman tuotto oli 7,1 % (4,0 %). Koko pääoman tuotto on 0,1 % (0,1 %).

Vakavaraisuus ja riskiasema

Vakavaraisuuden hallinta (vertailutieto 31.12.2017)

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin

olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastaamaan Pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussääntelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskisiin, sijoitussalkun markkinariskisiin ja liiketoimintariskisiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymätasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentelekykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen Pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari I pääomavaateet

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottosaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttaposiitiolle.

Omat varat ja vakavaraisuus

Säästöpankkien Keskuspankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1 lisäpääomavaatimus,
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1 lisäpääomavaatimukset.

Suomessa makrovakaupoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaavälineiden käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, pois lukien ns. O-SII -puskuri, kiinteistövakuudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappio-osuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Järjestelmäriskipuskuria koskeva luottolaitoslain muutos tuli voimaan 1.1.2018. Lain muutoksen seurauksena Finanssivalvonta sai käyttöönsä uuden makrovakaavälineen, jonka tarkoituksena on kattaa rahoitusjärjestelmän pitkäaikaisten ja suhdanteista riippumattomia riskejä. Finanssivalvonta teki päätöksen järjestelmäriskipuskurin asettamisesta suomalaisille luottolaitoksille 29.6.2018. Säästöpankkien yhteenliittymälle yhteenliittymätasolla asetettava järjestelmäriskipuskuri on suuruudeltaan 1 % riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä, ja puskuri tulee voimaan 1.7.2019.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan

ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa on julkistettu keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 49,0 (47,0) miljoonaa euroa, kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 11,1 (11,8) miljoonaa euroa. Ydinpääoma (CET1) muodostui kokonaan ensisijaisesta pääomasta ja sen määrä oli 49,0 miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista sekä ydinpääomasta.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 30,9 % (31,7 %). Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää osaltaan Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 % riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010). Säästöpankkiryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot erikseen tilinpäätöksen yhteydessä.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat saatavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vakavaraisuuslaskelma

Omat varat (1 000 euroa)	2018	2017
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	53 101	49 901
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-4 138	-2 896
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	48 963	47 005
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	48 963	47 005
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2) yhteensä	48 963	47 005
Riskipainotetut erät yhteensä	158 709	148 056
josta luottoriskin osuus	120 658	118 886
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	2 211	4 194
josta markkinariskin osuus	1 515	1 251
josta operatiivisen riskin osuus	34 325	23 726
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	30,9	31,7
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	30,9	31,7
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	30,9	31,7
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	48 963	47 005
Pääomavaatimus yhteensä*	16 664	15 546
Pääomapuskuri	32 299	31 459

*Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 1,7 prosenttia (1,6 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

(1 000 euroa)	2018	2017
Ensisijainen pääoma	48 963	44 005
Vastuiden kokonaismäärä	2 826 302	2 849 598
Vähimmäisomavaraisuusaste	1,7	1,6

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014), joka loi Säästöpankkien yhteenliittymälle kriisinratkaisusuunnitelman keväällä 2017. Rahoitusvakausvirasto asetti keväällä 2017 Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 8 luvun 7 §:ssä tarkoitetun alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärän (MREL-vaade). Alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä tulee täyttää alkaen 31.12.2018 jaaade koskee vain yhteenliittymätasoa. Alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausvirasto on päättänyt, että Säästöpankkien yhteenliittymän alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä on omien varojen vähimmäismäärä kerrottuna kahdella. Tällä hetkellä vaade on 22 % Säästöpankkien yhteenliittymän kokonaisriskin määrästä.

Riskiasema

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminnosta riippumaton riskienvalvonta -toiminto.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksujen välitys- ja tilinhoitajatoimintoja kaikille säästöpankeille, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien liikkeeseenlaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittyviä eikä Säästöpankkien Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota. Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla.

Vuonna 2018 Säästöpankkien Keskuspankki altistui toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitussalkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaissopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä

luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan puolestaan sitä, että Säästöpankkien Keskuspankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamat liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenrahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmius on säilynyt hyvänä koko vuoden 2018.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Tilikaudella 2018 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskiä alla kuvastu.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon ja korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai eräänymisajankohdista. Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa käyvän arvon suojausta ja käyttää koronvaihtosopimuksia korkoriskiasemansa sopeuttamiseen. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tulorisikimenetelmää.

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin korttiliiketoiminnasta sekä sijoitussalkussa olevien, korttiliiketoiminnalle oleellisten Visa Inc -osakkeiden vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten otollainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnustetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilaheluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien avulla. Arvio liiketoimintariskeistä sisältyy hallituksen hyväksymään vakavaraisuuden hallintasuunnitelmaan (ICAAP).

Luottoluokitus

S&P Global Ratings (S&P) on antanut Säästöpankkien Keskuspankille luottoluokituksen 'A-', lyhytaikainen luokitus on tasolla 'A-2'. Näkymät vakaat. Luottoluokitus ei muuttunut tilivuoden aikana ja on huhtikuulta 2017.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankkien Keskuspankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä Säästöpankkien Keskuspankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita Säästöpankkien Keskuspankille toimitusjohtaja. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankilla on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilinpäätöskäytännöt ja taloudellinen raportointi. Lisäksi hallitus vastaa siitä, että Säästöpankkien Keskuspankilla on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin ja hallituksen työjärjestykseen. Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja hoitaa Säästöpankkien Keskuspankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Säästöpankkien Keskuspankin hallinto ja henkilöstö

Säästöpankkien Keskuspankin varsinainen yhtiökokous pidettiin 15.3.2018. Hallituksen esitys voitonjaoista hyväksyttiin. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet:

Nimi	asema
Närhinen Tomi	jäsen, puheenjohtaja, 15.3.2018 alkaen
Huupponen Juhani	jäsen, varapuheenjohtaja, johti puhetta 15.3.2018 saakka
Bondén Hans	jäsen, 15.3.2018 saakka
Hakala Jussi	jäsen
Näsman Niklas	jäsen, 15.3.2018 alkaen
Rinta Jarmo	jäsen, 15.3.2018 alkaen
Seppälä Risto	jäsen, 15.3.2018 saakka
Syvänen Hannu	jäsen

Hallituksen jäsenet ovat rahoitusalan johtotehtävissä toimivia. Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhteensä viisitoista (15) kertaa.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen puhetta johti yhtiökokoukseen 15.3.2018 asti hallituksen jäsen, varapuheenjohtaja Juhani Huupponen. Yhtiökokouksen jälkeisessä hallituksen järjestäytymiskokouksessa uusi hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan Tomi Närhisen

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja Kirsi Autiosalo erosi Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtajan tehtävästä 19.3.2018. Uutta toimitusjohtajaa ei ole valittu ja tehtävää hoitaa toimitusjohtajan sijainen Kai Brander.

Varsinainen yhtiökokous valitsi Säästöpankkien Keskuspankin tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Petri Kettunen.

Säästöpankkien Keskuspankin henkilöstömäärä vahvistui laajentuneiden palveluiden ja kehityshankkeiden vaatimalla tavalla ja henkilöstön määrä kokonaisresurssiksi muutettuna tarkastelukauden päättyessä 31.12.201 oli 39 henkilöä.

Lähipiirillä tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Säästöpankkien Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen. Säästöpankkien Keskuspankki ei, vakuudettomia korttiluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiiriliiketoimia. Lähipiirille myönnetty korttuluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

Palkitsemisjärjestelmä

Säästöpankkien Keskuspankin palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Finanssivalvonnan ohjeita, suosituksia ja Suomen Corporate Governance -sääntöjä.

Säästöpankkien Keskuspankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitoslain hallinto- ja ohjausjärjestelmien 8. lukua. Säästöpankkien Keskuspankissa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitoslain 8. luvun 9, 11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50 tuhatta euroa, eikä ylitä 100 prosenttia palkkionsaajan kiinteän palkki-

on kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi.

Palkitsemisen periaatteet ovat liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastaavat pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on linjassa Säästöpankkien Keskuspankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää Säästöpankkien Keskuspankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Yhtiökokous päätti 15.3.2018 hallituksen palkkioista seuraavasti:

vuosipalkkio, puheenjohtaja, 6 500 euroa*

vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 2 500 euroa

vuosipalkkio, jäsen, 1 000 euroa

kokouspalkkio, 500 euroa**

*Säästöpankkiryhmän nimitysvaliokunnan päätöstä seuraten, mikäli Säästöpankkiliiton toimitusjohtaja hoitaa puheenjohtajuutta, vuosipalkkiota ei makseta, sillä tehtävän katsotaan kuuluvan toimitusjohtajan tehtäväkuvaan.

**Kokouspalkkio maksetaan kustakin hallituksen varsinaisesta kokouksesta (pois lukien päätökset ilman kokousta). Kokouspalkkiota ei makseta Säästöpankkiliiton toimitusjohtajalle.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkien Keskuspankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa enintään 3 kuukauden palkkaa vastaava määrä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Pankilla ei ole käytössä eläke- tai muita vastaavia järjestelyitä.

Palkitsemisen perusteena oleva kokonaiskompensaatio jakautuu kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan. Muuttuva palkanosa käsittää sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisen. Säästöpankkien Keskuspankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa Säästöpankkien Keskuspankille merkittävää taloudellista riskiä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on Säästöpankkien Keskuspankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkaistaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on saatavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Säästöpankkien Keskuspankin pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, jota Säästöpankit omistavat. Korttien liikkeellelaskun sekä korttiluottojen myöntämiseen liittyvät tukipalvelut Säästöpankkien Keskuspankki ostaa pääosin Nets

Oy:ltä ja korttien valmistamiseen ja toimittamiseen liittyvät palvelut EVRY Card Services Oy:ltä. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa kirjanpito- ja palveluita sekä Säästöpankkiliitto osk:n taloushallinnolta että Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ltä, jota Säästöpankit omistavat. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa sisäisen tarkastuksen palvelut Säästöpankkiliitto osk:n sisäiseltä tarkastukselta.

Yhteiskuntavastuu

Säästöpankkiryhmä julkaisee vastuullisuusraportin vuoden 2019 aikana raportti on julkaisun jälkeen nähtävillä sivuilla saastopankki.fi. Säästöpankkien Keskuspankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Toimimalla Säästöpankkien keskusluottolaitoksena Säästöpankkien Keskuspankki omalta osaltaan tukee paikallisten Säästöpankkien yhteiskuntavastuuta.

Olennot tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen

Säästöpankkiryhmä on allekirjoittanut 23.1.2019 sopimuksen yhdysvaltalaisen Cognizant Technology Solutionsin kanssa peruspankkijärjestelmän uudistamisesta. Osana sopimuskokonaisuutta Cognizant ostaa Säästöpankkiryhmältä Oy Samlink Ab:n osakkeet. Cognizant Technology Solutions toimittaa Temenos T24 ja Temenos Payment Hub (TPH) -ohjelmistoihin perustuvan uuden peruspankkijärjestelmän, joka tehostaa prosesseja ja toimintaa tehden niistä kustannustehokkaampia muun muassa skaalautuvuutensa ansiosta.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Vuoden 2019 näkymät

Toimintaympäristön näkymät

Reaalitalouden ennakoivat suhdannekuvaajat osoittavat maailmantalouden talouskasvun hidastuvan myös lähitulevaisuudessa. Monien suhdanneherkkien markkinahintojen - kuten teollisuusmetallien ja öljyn hintojen - liikkeet viittaavat samaan suuntaan. Tämän hetken perusnäkemys on, että maailmantaloudessa on edessä suhdannekuoppa, mutta taantumalta toistaiseksi vältytään. On kuitenkin hyvä huomata, että globaalissa toimintaympäristössä on edelleen runsaasti aineksia (mm. kauppasota, Brexit, Italian tilanne sekä geopoliittiset riskit), jotka voivat suistaa maailmantalouden ennakoitua voimakkaampaan laskusuhdanteeseen.

Toisaalta maailmantaloudessa on tunnistettavissa myös positiivisia riskejä. USA:ssa talouskasvu on pysynyt riipeänä ja on mahdollista, että USA:n vahvuus kannattelee maailmantalouden suhdannetta myös jatkossa. Kiinassa puolestaan on aloitettu rahatalouden elvytys, millä yleensä on ollut koko maailmantalouden kasvua tukeva vaikutus. On myös odotettavissa, että Fed:n koronnostotahti maltillistuu vuoden 2019 aikana - varsinkin, jos globaalin kasvunäkymän heikkeneminen jatkuu.

EKP:n viimeisimmän arvion mukaan euroalueen ensimmäiset koronnostot tulisivat ajankohtaiseksi kesän 2019 jälkeen. Makrotalouden kehitys euroalueella oli vuoden 2018 jälkipuoliskolla kuitenkin merkittävästi odotuksia heikompaa ja myös inflaatio näyttäisi olevan jälleen taittumassa hitaampaan suuntaan. Onkin täysin mahdollista, että ensimmäiset koronnostot lykkäänvät vieläkin kauemmaksi tulevaisuuteen. Lähivuosina euroalu-

eella ei siis ole näköpiirissä merkittävää korkotason nousua.

Suomen taloudessa suhdannekuvan muutos on selvempi kuin teollisuusmaissa keskimäärin. Meillä suhdannevaihteluun tuo vipuvaikutusta rakentamisen syklin merkittävä jäähtyminen. Suomen BKT-kasvu hidastuu näillä näkymin vuonna 2019 1,4 prosenttiin ja vuonna 2020 edelleen 1,2 prosenttiin. Työllisyyskasvun voimakkain vaihe ohitettiin jo 2018 alkupuoliskolla ja työllisyys paranee 2019-2020 aikana enää vain hieman. Työttömyysaste laskee ennustejakson lopulla 7,0 prosenttiin. Kasvun ja työllisyysnäköymän heikkeneminen tai mahdollinen korkomenojen nousu voivat vaikuttaa yksityiseen kulutukseen selvästi odotuksia enemmän.

Liiketoiminnan näkymät

Markkinakorkojen matala taso haastaa tuloksentekoa edelleen vuonna 2019. Matala korkotaso ei kuitenkaan vaaranna Säästöpankkien Keskuspankin tuloksentekoa tai vakavaraisuutta.

Vuonna 2019 Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan pääpaino on tukea ja varmistaa osana Säästöpankkikeskusta Säästöpankkiryhmän strategian toteuttamista.

Säästöpankkien Keskuspankin tuloksen ennakoidaan muodostuvan voitolliseksi vuonna 2019.

Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä

Säästöpankkien Keskuspankin jakokelpoiset varat ovat 12.687.727,68 euroa.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 3.633.375,31 euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

Lisätietoja

Lisätietoja antaa vt. toimitusjohtaja Kai Brander

kai.brand@saastopankki.fi

puh. +358 5038 48220

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkien Keskuspankin kotisivuilta www.spkeskuspankki.fi

Säästöpankkiryhmän vastaavat tiedot ovat saatavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Kulu-tuottosuhde:

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

Tilikauden tulos * 100

Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA), %:

Tilikauden tulos * 100

Taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %:

Oma pääoma * 100

Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde, %:

Omat varat yhteensä * 100

Riskipainotetut erät yhteensä

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Euroopan Arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2017. Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksen tiedoista, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N IFRS-TILINPÄÄTÖS 1.1.-31.12.2018

Tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2018	1-12/2017
Korkotuotot		23 289	22 629
Korkokulut		-13 917	-15 922
Korkokate	6	9 373	6 707
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	7	10 723	10 238
Kaupankäynnin nettotuotot	8	219	-774
Liiketoiminnan muut tuotot	10	1 717	1 454
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		22 031	17 624
Henkilöstökulut	11	-3 708	-3 328
Liiketoiminnan muut kulut	12	-12 845	-10 623
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	13	-663	-579
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-17 216	-14 530
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	14	-1 082	-1 195
Liikevoitto		3 733	1 900
Tuloverot	15	-100	62
TILIKAUDEN TULOS		3 633	1 962

Laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
TILIKAUDEN TULOS	3 633	1 962
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	190	119
Yhteensä	190	119
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	3 823	2 080

Tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
Käteiset varat	17	823 612	1 102 254
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	18	1 760 168	1 376 815
Lainat ja saamiset asiakkailta	18	95 278	93 133
Johdannaiset	19	2 689	3 169
Sijoitusomaisuus	20	37 811	35 039
Aineelliset hyödykkeet	21	222	284
Aineettomat hyödykkeet	22	3 113	1 561
Versaamiset	23	1 381	1 335
Muut varat	24	9 885	59 933
VARAT YHTEENSÄ		2 734 159	2 673 522
VELAT JA OMA PÄÄOMA			
Velat			
Velat luottolaitoksille	25	840 107	813 497
Velat asiakkaille	25	379 253	263 255
Johdannaiset	19	282	61
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	26	1 451 558	1 534 862
Verovelat	23	111	89
Varaukset ja muut velat	27	9 746	11 858
Velat yhteensä		2 681 057	2 623 621
Oma pääoma			
Osakepääoma		40 000	40 000
Rahastot		19 414	19 215
Kertyneet voittovarot		-6 312	-9 314
Oma pääoma yhteensä	28	53 101	49 901
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 734 159	2 673 522

Rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	3 633	1 962
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	1 576	1 665
Laskennallisen veron muutos	100	-62
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	5 309	3 565
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-332 705	-352 739
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-376 470	-348 176
Lainat ja saamiset asiakkailta	-3 417	-11 097
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	-3 189	-
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenuun	322	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	56 861
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, vähennys	-	318
Muut varat	50 048	-50 646
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	57 554	367 088
Velat luottolaitoksille	26 610	36 072
Velat asiakkaille	115 998	253 973
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	-82 872	115 447
Muut velat	-2 182	-38 404
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-269 841	17 914
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 196	-631
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	35	-
Investointien rahavirta yhteensä	-2 162	-631
Rahavarojen muutos	-272 003	17 283
Rahavarat tilikauden alussa	1 107 275	1 089 992
Rahavarat tilikauden lopussa	835 272	1 107 275
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	823 612	1 102 254
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	11 660	5 022
Rahavarat yhteensä	835 272	1 107 275
Saadut korot	22 259	22 189
Maksetut korot	13 844	15 323

Oman pääoman muutokset

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Sijoitetun va- paan oman pää- oman rahasto	Käyvän ar- von rahasto (myytävissä olevat)	Rahastot yhteensä	Voittovarot	Yhteen- sä
Oma pääoma 1.1.2017	40 000	19 000	97	19 097	-11 276	47 820
Laaja tulos						
Tilikauden voitto					1 962	1 962
Muut laajan tuloksen erät			119	119		119
Laaja tulos yhteensä			119	119	1 962	2 080
Oma pääoma yhteensä 31.12.2017	40 000	19 000	215	19 215	-9 314	49 901
IFRS 9 -siirtymän vaikutus 1.1.2018			9	9	-631	-622
Oma pääoma 1.1.2018	40 000	19 000	224	19 224	-9 946	49 278
Laaja tulos						
Tilikauden voitto					3 633	3 633
Muut laajan tuloksen erät			190	190		190
Laaja tulos yhteensä	0	0	119	119	1 962	2 080
Oma pääoma yhteensä 31.12.2018	40 000	19 000	414	19 414	-6 312	53 101

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. TIETOJA RAPORTOIVASTA YHTIÖSTÄ JA KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin sekä yhteenliittymän jäsenpankeille tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin sekä likviditeetin hallintaan, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen merkittävät omistajat ovat yhteenliittymään kuuluvat 23 Säästöpankkiä sekä yksi yhteenliittymän ulkopuolinen säästöpankki.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös "Ryhmä" tai "Yhteenliittymä") on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsen-säästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Koti Oy ovat ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpank-

kiliitto Osk, 23 Säästöpankkiä, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Säästöpankkipalvelut Oy ja edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoinnista annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsen-säästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vas-taavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki yhdistetään yhteenliittymäpankkien omistusosuuden suhteessa. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu.

Säästöpankkien Keskuspankin kotipaikka on Helsinki, kotivaltio Suomi ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki. Jäljennös Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksestä on saatavissa internet osoitteesta www.spkeskuspankki.fi tai Säästöpankkien Keskuspankin toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vastaavasti Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankki-ryhma tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on 5. helmikuuta 2019 hyväksynyt Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksen ajalta 1.1.-31.12.2018 ja tilinpäätös asetetaan yhtiökokouksen 2019 vahvistettavaksi. Yhtiökokouksella on mahdollisuus vahvistaa tilinpäätös tai jättää se vahvistamatta.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1. Yleistä

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt.

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteensuostumiseen ja talletuspankkien yhteensuostumiseen sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös laaditaan euroina, joka on pankin kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta. Tilinpäätös esitetään euroina, ellei toisin ole mainittu.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi "Kaupankäynnin nettotuotot" - erän alle.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu alkupe- räisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja, sekä suojauskoh- teita käyvän arvon suojauksessa (suojatun riskin osalta), jotka on arvostettu käypään arvoon.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Säästöpankkien Kes- kuspankilla ja vastapuolella on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus netottaa summia ja se aikoo joko netottaa tase -saldot tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samanaikaisesti.

2. Rahoitusinstrumentit

2.1 Rahoitusvarat ja -velat

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardi astui voimaan 1.1.2018. Li- sätietoja siirtymästä kohdassa Uudet IFRS-standardit ja tulkinnat.

2.1.1 Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen silloin ja vain silloin, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopi- musehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukaisesti Säästöpankkien Keskuspankissa tällaiset ostot ja myynnit merkitään taseeseen tai kirjataan pois taseesta kau- pantekopäivän mukaisesti.

Alkuperäisen arvostamisen yhteydessä rahoitusvaroihin tai -vel- koihin kuuluva erä arvostetaan käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava ra- hoitusva- roihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähen- netään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Nämä transaktiomenot kirjataan tulosvaikuttei- sesti. Heti alkuperäisen kirjaamisen jälkeen käypään arvoon mui- den laajan tuloksen erien kautta ja jaksotettuun hankintameno- on arvostettaville rahoitusvaroilta kirjataan odotettavissa oleva luotto- tappio (ECL), minkä seurauksena kirjanpidollinen tappio kirjataan tulosvaikutteisesti lainan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

2.1.2 Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

LIIKETOIMINTAMALLIN ARVIOINTI

Säästöpankkien Keskuspankissa määritetään liiketoimintamalli niin, että se parhaiten heijastaa sitä periaatetta, kuinka rahoitus- varojen ryhmiä hallinnoidaan tavoitellun liiketoiminnallisen peri- aatteen mukaisesti.

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka Säästöpankkien Keskuspankki hallinnoi rahoitusvarojen rahavirtojen kerryt- tämiseksi. Toisin sanoen liiketoimintamalli ratkaisee, synty- vätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen ke- räämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Tämän vuoksi tätä arviointia ei tehdä sellaisten skenaarioiden perusteella, joiden Säästöpankkien Keskuspankki ei kohtuu- della odota toteutuvan, kuten ns. "kauhuskenaarioiden" tai "stressiskenaarioiden" perusteella. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa Säästöpankkien Keskuspankin sen liike- toimintamallin arviointiajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu yhteisön tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä tämä myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua, kunhan Säästöpankkien Keskuspankki on ottanut huomioon kaiken merkityksellisen informaation, joka on ollut saatavilla aikana, jolloin se on tehnyt liiketoimintamallin arvi- oinnin.

RAHAVIRTAKRITTEERIEEN ARVIOINTI

Liiketoimintamallin määrittämisen jälkeen tulee arvioida rahoi- tusvaroihin kuuluvan erän sopi- mukseen perustuvat rahavir- taominaisuudet, joiden perusteella voidaan tehdä päätös rahoi- tusvaran luokittelusta.

Rahavirtakriteerien testauksessa pääomalla tarkoitetaan rahoi- tusvaroihin kuuluvan erän käypää arvoa alkuperäisen kirjaami- sen yhteydessä, joka voi muuttua sopimuksen juoksuaikana. So- pimukseen liittyvä korko sisältää korvauksen rahan aika-arvosta, tiettyä ajanjaksona jäljellä olevaan pääomamäärään liittyvästä luottoriskistä ja muista perustyyppiseen lainanantoon liittyvistä riskeistä ja menoista sekä voittomarginaalin.

Rahavirtakriteereitä arvioidessa käydään läpi, ovatko sopimuk- seen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä ole- van pääomamäärän koron maksua, esim. korko sisältää vain kor- vauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Mikäli sopimusehdot sisältävät sellaisia te- kijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luo- kitellaan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Säästöpankkien Keskuspankissa on käytössä seuraavat IFRS 9:n mukaiset rahoitusvarojen luokat:

- Jaksotettu hankintameno (AC)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto) (FVO-CI)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL)

JAKSOTETTU HANKINTAMENO

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

MYYNIT LUOKASTA JAKSOTETTU HANKINTAMENO

Rahoitusvaroja, joita pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, hallinnoidaan rahavirtojen realisoinniseksi keräämällä sopimukseen perustuvia maksuja instrumentin voimassaoloaikana. Toisin sanoen Säästöpankkien Keskuspankki hallinnoi salkkuun sisältyviä varoja kerätäkseen nämä tietyt sopimukseen perustuvat rahavirrat (sen sijaan että se hallinnoisi salkun kokonaisuuttoa, joka saadaan sekä varojen hallussapidosta, että niiden myynnistä). Ratkaistaessa, toteutuuko rahavirtojen realisointi keräämällä rahoitusvarojen sopimukseen perustuvat rahavirrat, on otettava huomioon aiemmilla kausilla toteutuneiden myyntien toteutumistiheys, arvo ja ajoitus, näihin myynteihin johtaneet syyt sekä odotukset tulevasta myyntitoiminnasta.

KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULOKSEN KAUTTA ARVOSTETTAVAT

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettava käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä rahoitusvaroja ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka koostuvat yksinomaan koronmaksuista ja pääoman takaisinmaksuista

Säästöpankkien Keskuspankissa voidaan tehdä päätös, jonka mukaan oman pääoman ehtoisten sijoitusten kirjauspaikaksi valitaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti arvostaminen käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien -luokkaan kirjatut oman pääoman ehtoiset rahoitusvarat arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisten sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Velkainstrumenttien osalta arvostus kirjanpidossa tehdään käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla ja odotettavissa olevalla luottotappiolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavien rahoitusvarojen osalta velkainstrumenteista luovuttaessa tai myytäessä saatu voitto kirjataan tulosvaikutteisesti. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi

missään vaiheessa vaan kirjaus tehdään oman pääoman sisällä edellisten tilikausien voittovaroihin.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT

Kaikki sellaiset erät, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohtonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohtonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa kassavirtakriteerien ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan Säästöpankkien Keskuspankissa instrumenttikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

RAHOITUSVAROJEN LUOKITTELUN MUUTOKSET

Rahoitusvara kirjataan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä johonkin kolmesta arvostusluokasta. Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleen luokittelu tehdään vain ja ainoastaan silloin, kun Säästöpankkien Keskuspankissa muutetaan rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettuja liiketoimintamalleja. Tällaisten muutosten odotetaan olevan Säästöpankkien Keskuspankissa erittäin harvinaisia.

SOPIMUKSEEN PERUSTUVIEN RAHAVIRTOJEN MUUTTU-MINEN

Kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta IFRS 9:n mukaisesti, Säästöpankkien Keskuspankin on laskettava rahoitusvaroihin kuuluvan erän brutto-määräinen kirjanpitoarvo uudelleen ja kirjattava tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tulosvaikutteisesti.

2.1.3 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai mikäli erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset. Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että Säästöpankkien Keskuspankki joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle "läpikulku"-järjestelyllä. Sopimusta voidaan pitää "läpikulku"-järjestelynä kun:
 - Velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuus-erästä

- Alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täytyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräsvälta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta silloin ja vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, toisin sanoen peruutettu, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomatta-vasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tulosvaikutteisesti.

2.2. Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavannukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokursia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkinaarvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolelta ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävään alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

2.3 Arvon alentuminen

IFRS 9:n mukaiset arvonalentumisvaatimukset perustuvat odotettujen luottotappioiden malliin ja poikkeavat aiemmasta mallista, joka perustuu toteutuneiden luottotappioiden malliin. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvät jaotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvarat, muun laajan tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat, vieraan pääoman ehtoiset rahoitusvarat, lainasaamiset sekä takaukset ja luottositoumukset. Odotettavissa olevia luottotappioita ei lasketa osakkeista ja osuuksista eikä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetuista rahoitusvaroista.

Arvon alentumisia arvioidaan kahdella tavalla. Lähtökohtaisesti odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan arvioiden maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä seuraavan 12 kuukauden ajalta tai vaihtoehtoisesti perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden määrään koko elinkaaren ajalta.

Säästöpankkien Keskuspankissa odotettavissa olevien luottotappioiden (Expected Credit Loss eli ECL) laskenta tehdään vähäriskeisille luotoille Loss Rate -mallilla ($ECL = Loss\ Rate * EAD$). Vähäriskeisiä vastapuolia ovat julkisen sektori ja rahoituslaitokset. Muille luotoille ja arvopapereille laskenta tehdään PD/LGD -mallilla ($ECL = PD * LGD * EAD$).

Loss Rate -mallin komponentit:

- Loss rate % eli laskennassa käytetään vastapuolille omia vakioituja prosentteja. Määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- EAD eli vastuun määrä on vuositason keskiarvo, joka tulevien lyhennyksien vuoksi on yleensä pienempi kuin sopimuksen saldo.
- Tasovalinta on lähtökohtaisesti 1.

PD/LGD -mallissa käytettävät komponentit:

- PD % (Probability of Default) eli maksuhäiriötodennäköisyys perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- LGD % (Loss Given Default) eli arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- EAD (Exposure At Default) eli vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä. Määrässä huomioidaan sopimus- ja vuositason lasketut lyhennykset ja ennenaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille ennenaikainen takaisinmaksu on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Odotettavissa olevia luottotappioita (ECL) laskettaessa sopimukset luokitellaan Säästöpankkien Keskuspankissa kolmeen vaiheeseen luottoriskin muuttuessa ensimmäisestä kirjaamiskerrasta. Saaminen voi liikkua eri vaiheiden välillä luottokelpoisuuden mukaan:

Vaihe 1: 12-kuukauden ECL

- Jos luottoriski ei ole luoton myöntämisen jälkeen merkittävästi kasvanut, lasketaan odotettavissa olevat luottotappiot maksukyvyttömyystilaan joutumattomista saamisista perustuen 12 kuukauden odotettavissa olevaan luottotappioon.

Vaihe 2: Elinkaaren aikainen ECL - ei vakavia maksuhäiriöitä

- Jos luottoriski on luoton myöntämisen jälkeen kasvanut merkittävästi, arvonalentumiset lasketaan maksukyvyttömyystilaaan joutumattomista saamisista perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon.

Vaihe 3: Elinkaaren aikainen ECL - vakavia maksuhäiriöitä

- Jos sopimukselle tulee vakavia häiriöitä, arvonalentumiset kirjataan perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon. Vaiheeseen 3 kuuluvat saamiset, joihin liittyy yksi tai useampi toteutunut haitallinen rahavirtoihin vaikuttava tapahtuma.

Toteutunut tappio: Vähennetään taseesta eikä tappioksi kirjattu osuus luotosta tule enää mukaan odotettujen tappioiden laskentaan.

Vaihevalinnassa raportointihetken tilannetta verrataan aina sopimuksen alkamis- tai hankkimishetken tilanteeseen. Arvioitaessa luottoriskin mahdollista muutosta otetaan huomioon kaikki asiaan kuuluvat ja käytettävissä olevat tiedot jotka ovat saatavilla ilman kohtuutonta työpanosta ja kustannuksia. Sopimuksen luottoriski on kasvanut merkittävästi (sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2) kun sopimuksella on mm. yli 30 päivän maksuviive, sopimuksen PD kasvaa joko 2,50 -kertaiseksi tai 10 %-yksikköä tai sopimukselle on tehty lainanhoitajousto (performing). Sopimus siirtyy vaiheeseen 3 kun sopimuksella on havaittu vakavia maksuhäiriöitä eli sopimuksen tai asiakkaan luottoluokka on D, sopimuksella on yli 90 päivän maksuviive, sopimukselle on tehty (non performing) lainanhoitajousto tai sopimukselle on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitajousterkintä. ECL-laskennassa käytetään samaa maksukyvyttömyyden (default) määritelmää, joka Säästöpankkien Keskuspankissa on käytössä luotonantosaännöissä. Sopimus voi palautua parempaan vaiheeseen täytettyään kyseisen vaiheen kriteerit Säästöpankkien Keskuspankin määrittämän ajan (ns. Probation period).

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettava odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona pidetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle raportointipäivälle.

Jokaiselle sopimukselle lasketaan neljä eri skenaariota Säästöpankkiryhmän pääekonomistin luomien talouden tilojen avulla. Skenaariot ovat perusskenaario 50%, lievä taantuma 8%, syvä taantuma 2% ja optimistinen skenaario 40%. Näistä lasketaan kirjanpitoon siirrettävä määrä painottamalla eri skenaarioita painokertoimilla.

Odotetut luottotappiot kirjataan arvonalentumisina tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Samaan tuloslaskelman erään kirjataan myös lopulliset luottotappiot.

2.4 Suojauslaskenta ja johdannaissopimukset

Yleisen suojauslaskennan piirissä olevien suojaussuhteiden (käyvän arvon suojaus) osalta Säästöpankkien Keskuspankissa on siirrytty soveltamaan IFRS 9:n standardia.

Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon sopimuksen solmimisesta lähtien ja arvomuutokset kirjataan taseeseen ja tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin.

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus Säästöpankeille sekä kiinteäkorkoinen liikkeeseen laskettu velkakirja

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan jatkuvalla periaatteella kuitenkin aina vähintään raportointihetkiltä.

2.5 Vertailukauden rahoitusvarat

Luokittelu ja kirjaaminen

Säästöpankkien Keskuspankin rahoitusvarat 31.12.2017 on luokiteltu IAS 39 mukaisesti kolmeen ryhmään arvostamista varten:

- o Myytävissä olevat rahoitusvarat
- o Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- o Lainat ja muut saamiset

Säästöpankkien Keskuspankin rahoitusvelat luokitellaan seuraavaan ryhmään arvostamista varten:

- o Muut rahoitusvelat

Luokittelu Säästöpankkien Keskuspankin taseessa on riippumaton IAS 39 mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja velkojen jako arvostusluokkiin esitetään liitteessä 16.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien osalta transaktiokulut sisällytetään hankintamenuon.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Säästöpankkien Keskuspankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja se aikoo toteuttaa suoritukset nettomääräisesti. Säästöpankkien Keskuspankki ei ole netottanut taseen rahoitusvaroja ja -velkoja.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisiltaosin. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden veloitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen ryhmään kirjataan korolliset rahoitusvarat, joihin liittyy maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka Säästöpankkien Keskuspankki omistaa ja sillä on kyky ja vakaa aikomus pitää eräpäivään asti.

Eräpäivään asti pidettäviksi luokitellut rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenuon, jos arvonalentumisesta on ollut objektiivista näyttöä.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja saamisiksi luokitellut rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaisvaroihin kuuluvia rahoitusvaroja, joilla on kiinteät tai määriteltävissä olevat maksuvirrat ja joita ei noteerata aktiivisilla markkinoilla.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, jossa on huomioitu välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset rahoitusvarat on kuitenkin arvostettu hankintamenuun tai arvonalentumisella alennettuun hankintamenuun. Myytävissä olevat rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Luovutuksen, myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä arvonmuutos kirjataan pois käyvän arvon rahastosta tuloslaskelman erään ”Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista”.

Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen sopimuksen teko hetken käypään arvoon ja sen jälkeen efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Johdannaissopimuksia sekä suojauslaskennan kohteena olevaa liikkeelle laskettua velkakirjaa lukuun ottamatta kaikki rahoitusvelat on kirjattu taseeseen jaksotettuun hankintamenuun.

Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanimukaisessa liiketoimissa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrityksessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolelta ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen

takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon ja arvonmuutokset kirjataan taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus Säästöpankeille sekä kiinteäkorkoinen liikkeeseen laskettu velkakirja.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään ”Kaupankäynnin nettotuotot”. Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseeseen kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään ”Kaupankäynnin nettotuotot”. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisia kirjataan Säästöpankkien Keskuspankissa saamisryhmäkohtaisesti korttiluottokannasta. Muista luotoista, antolainaus Säästöpankeille, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle ja strategisille yhteistyökumppaneille, ei Säästöpankkien Keskuspankin Luottoriskistrategian mukaisesti saa syntyä luottotappioita.

Korttiluottojen arvonalennus tehdään järjestämättömiksi todetuista korttiluotoista saamisryhmäkohtaisesti, koska asiakaskohtaiset vastuut ovat alhaisia ja järjestämättömien luottojen lukumäärä on suuri. Tässä saamisryhmällä tarkoitetaan järjestämättömiksi todettua luottoerää.

Lainojen arvonalentumiset kirjataan taseeseen vähennysten tilille. Tuloslaskelmassa saamisten arvonalentumiset kirjataan erään ”Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista”. Mikäli myöhemmin ilmenee, että arvonalentumisen määrä on pienentynyt, arvonalentumiskirjaus peruutetaan.

Lainat ja saatavat, joiden perintää pidetään mahdottomana, kirjataan luottotappioiksi. Luottotappiot kirjataan vähennysten tilille. Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään, kirjataan lopulliseksi

luottotappioksi, ja arvonalentuminen perutaan, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä havaitaan objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on alentunut, tehdään saamistodistukselle arvonalentumistestaus.

Jos tarkastelussa havaitaan arvon alentuneen, kirjataan arvonalennus tulosvaikutteisesti erään "Sijoitustoiminnan nettotuoto". Arvonalentumistappion määrä määritetään saamisen kirjanpito-arvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytäväissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä havaitaan objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille tehdään arvonalentumistestaus. Jos tarkastelussa havaitaan arvon alentuneen, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio kirjataan tulosvaikutteisesti erään "Sijoitustoiminnan nettotuoto".

Oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen arvon alentumista osoittavaan objektiiviseen näyttöön kuuluu mm. liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet sekä informaatio merkittävistä, vaikutuksiltaan epäedullisista muutoksista siinä teknologia- tai markkinaympäristössä tai siinä taloudellisessa tai oikeudellisessa ympäristössä, jossa liikkeeseenlaskija toimii. Tällainen näyttö antaa viitteitä siitä, että oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen hankintamenoa ei mahdollisesti saada takaisin. Myös oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen lasku alle hankintameno on objektiivista näyttöä arvon alentumisesta. Säästöpankkien Keskuspankin johto on arvioinut, että käyvän arvon lasku on merkittävä, kun se on yli 30 prosenttia alempi kuin instrumentin hankintameno ja pitkäaikainen, kun arvonalentuminen on kestänyt yhtäjaksoisesti yli 18 kuukautta.

Oman pääoman ehtoisen sijoituksen arvonalentumistappiona kirjataan hankintameno ja tilinpäätöspäivän käyvän arvon erotus, vähennettynä kyseisestä rahoitusvarasta aikaisemmin tulosvaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappioilla. Myytävissä olevaksi luokiteltuun oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen tulosvaikutteisesti kirjattuja arvonalentumistappiota ei peruuteta tulosvaikutteisesti, vaan myöhempi arvomuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Myytäväissä olevaa vieraan pääoman ehtoista rahoitusinstrumenttia, kuten velkakirjalainaa, koskeva arvonalentumistestaus perustuu pääasiassa siitä tulevaisuudessa saatavien rahavirtojen kertymiseen. Käyvän arvon lasku, joka johtuu pelkästään riskittömän markkinakoron noususta, ei synnytä arvonalentumistappion kirjaamistarvetta. Sen sijaan vastapuolen luottoriski-preemion kasvu voi olla näyttö heikentyneestä maksukyvyistä.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

3. Vuokrasopimukset

Vuokrasopimus on sopimus, jonka mukaan vuokralle antaja an-

taa vuokralle ottajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovittun ajan maksua tai toistuvia maksuja vastaan. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingsopimus, mikäli se siirtää vuokralle ottajalle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on muu vuokrasopimus.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otettuja omaisuuseriä. Muulla vuokrasopimuksella vuokralle otettujen hyödykkeiden vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluiksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut kulut. Säästöpankkien Keskuspankki on vuokralle ottajana mm. kannettavista tietokoneista.

4. Työsuhde-etuudet

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrittää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelyn.

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat ja tulospalkkiot. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Säästöpankkien Keskuspankki maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä Säästöpankkien Keskuspankilla tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TyEL). Ulkopuolinen eläkevakuutusyhtiö vastaa tästä eläketurvasta Säästöpankkien Keskuspankissa.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella. Työsuhde-etuudet kirjataan tuloslaskelman erään Henkilöstökulut.

5. Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke on yksilöitävässä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkien Keskuspankin aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa ulkoisilta toimijoilta ostetut tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituottoja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Säästöpankkien Keskuspankin käyttäessä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintamenoon ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintame-

noon. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluksi kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät 3-5 vuotta

Muut aineettomat hyödykkeet 5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen "Aineettomat hyödykkeet" -erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisistä ja aineettomista hyödykkeistä".

6. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Säästöpankkien Keskuspankin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat koneet ja kalusto. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheutuvat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Koneet ja kalusto 3-5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenuon erotuksena

7. Verot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla, joita sovelletaan silloin, kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokantojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmillä tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin pe-

rustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

8. Liiketoiminnan tuotot

Korkotuotot ja kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamiseen ja velan määrään eräpäivään saakka.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainan saldolle.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Toimenpiteen tai palvelun suorittamisesta ansaitut palkkiot tuloutetaan, kun toimenpide tai palvelu on suoritettu. Useampaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina.

Kaupankäynnin nettotuotot

Kaupankäynnin nettotuottoihin kirjataan käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

9. Segmenttiraportointi

Säästöpankkien Keskuspankin johto tarkastelee toimintaa yhtenä segmenttinä ja näin ollen erillistä IFRS 8 standardin mukaista segmenttikohtaista tietoa ei esitetä. Säästöpankkien Keskuspankin toiminta on osa ryhmän toimintaa, tilinpäätös yhdistetään ryhmän tilinpäätökseen ja esitetään ryhmän pankkisegmentissä, joten tätäkään varten Säästöpankkien Keskuspankin toimintaa ei ole jaettu alasegmentteihin.

10. Uudet IFRS-standardit ja tulkinnot

Päättyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkien Keskuspankki on noudattanut vuoden 2018 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

IFRS 9 Rahoitusvarat

IFRS 9 standardi korvasi aiemmin voimassa olleen IAS 39 standardin kokonaisuudessaan 1.1.2018 alkaen. IFRS 9:n käyttöönotto on vaikuttanut merkittävästi Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin rahoitusvarojen ja velkojen luokittelun ja arvostamisen sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen osalta. IFRS 9:llä on lisäksi ollut vaikutuksia muihin standardeihin, joissa käsitellään rahoitusinstrumentteja, näistä merkittävimpänä IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot. IFRS 7:n mukaisten liitetietojen vertailulukuja ei ole päivitetty IFRS 9:n käyttöönoton seurauksena standardin siirtymäsäännösten mukaisesti, ja liitetiedot eivät näin ollen ole täysin vertailukelpoisia edellisen vuoden vastaavien tietojen kanssa. IFRS 9:n käyttöönoton vaikutukset 692.493,40 euroa kirjattiin suoraan edellisten tilikausien voit-tovaroihin siirtymävaiheen 1.1.2018 avaavaan taseeseen.

Oman pääoman täsmäytys IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä

(1 000 euroa)	31.12.2017	Muutos	1.1.2018
Käyvän arvon rahasto	215		
Uudelleenarvostus			
Odotettavissa olevat luottotappiot		11	
Yhteensä			11
Laskennallisen veron muutos		-2	
Käyvän arvon rahasto yhteensä	215	9	224
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	-9 314		
Uudelleenarvostus			
Arvon alentumisten purku 31.12.2017		795	
Odotettavissa olevat luottotappiot		-1 660	
Uudelleenluokittelun arvostus muutos		-61	
Yhteensä			-927
Laskennallisen veron muutos		173	
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	-9 314	-631	-9 946
Oma pääoma yhteensä *	49 901	-622	49 278

* Oma pääoma per 1.1.2018 sisältäen myös oman pääoman muut erät. Laskelmassa on kuvattu IFRS 9 -siirtymän vaikutus käyvän arvon rahastoon ja edellisten tilikausien voittoon (-tappioon).

IFRS 9:n standardi toi mukanaan uuden odotettavissa olevien luottotappioiden mallin arvonalentumisten laskemiseen korvaten samalla IAS 39:ssä käytetyn mahdollisen arvonalentumisen periaatteen. Odotettavissa olevan luottotappion määrä lasketaan arvioimalla rahoitusvaroihin liittyvää luottoriskiä ja erityisesti sitä, onko rahoitusvaran luottoriski kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa oleva luottotappio (ECL) kirjataan vieraan pääoman ehtoïsille instrumenteille, jotka on luokiteltu jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, sisältäen myös luottolupaukset, annetut takaukset sekä myyntisaamiset.

Päätettäessä rahoitusvaran luokittelusta ja arvostamisesta, IFRS 9:n mukaisesti kaikki rahoitusvarat, pois lukien oman

pääoman ehtoiset instrumentit ja johdannaiset, arvioidaan sekä käytössä olevia liiketoimintamalleja rahoitusvarojen hallintointiin, että instrumentin sopimukseen perustuvien kasvavirtojen luonnetta. Luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin Laadintaperiaatteiden kohdassa 2.1.2. Rahoitusvarojen luokitteluun liittyen IAS 39:n mukaiset luokat, (käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, myytävissä olevat, eräpäivään asti pidettävät sekä lainat ja muut saamiset) on korvattu IFRS 9:n mukaisilla luokilla:

- Jaksotettu hankintamenu (AC)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto) (FVO-CI)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL)

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen IAS 39:n ja IFRS 9:n mukaisesti 1.1.2018 tilanteesta:

(1 000 euroa)	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 39	Kirjanpitoarvo IAS 39 31.12.2017	Kirjanpitoarvo IFRS 9 1.1.2018
Käteiset varat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 102 254	1 102 254
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	1 376 815	1 376 615
Lainat ja saamiset yleisöltä	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	93 133	92 857
Johdannaisinstrumentit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	3 169	3 169
Sijoitukset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	9 239	9 239
Sijoitukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Jaksotettu hankintameno	25 800	25 470
Varat yhteensä			2 610 410	2 609 604

Rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostamiseen ei IFRS 9 -standardin käyttöönoton myötä tullut muutoksia.

Rahoitusvarojen täsmäytys IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä kirjanpitoarvoin esitettynä:

Rahoitusvarat

(1 000 euroa)	IAS 39 kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleenluokittelu	Uudelleenarvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Käteiset varat				
Tase 31.12.2017	1 102 254			
Luokittelu - käypään arvoon tulosvaikutteisesti		1 102 254		
Uudelleenarvostus				
Tase 1.1.2018		-1 102 254		0
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta				
Tase 31.12.2017	1 376 815			
Uudelleenarvostus			-200	
Tase 1.1.2018			-200	1 376 615
Lainat ja saamiset yleisöltä				
Tase 31.12.2017	93 133			
Uudelleenarvostus			-276	
Tase 1.1.2018			-276	92 857
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	25 800			
Uudelleenarvostus			-330	
Tase 1.1.2018			-330	25 470
Jaksotettu hankintameno yhteensä	2 598 002	-1 102 254	-806	1 494 942

Myytävissä olevat rahoitusvarat

(1 000 euroa)	IAS 39 kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleen- luokittelu	Uudelleen- arvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	9 239			
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)		-1 251		
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)		-7 988		
Tase 1.1.2018				0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		7 988		7 988
Tase 1.1.2018		7 988		7 988
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		1 251		1 251
Tase 1.1.2018		1 251		1 251
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yhteensä				
		9 239		9 239
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaisinstrumentit	3 169			3 169
Tase 31.12.2017	3 169			3 169
Luokittelu - jaksotettuun hankintamenuun olevista		1 102 254		1 102 254
Tase 1.1.2018	3 169	1 102 254		1 105 423
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	3 169	1 102 254		1 105 423

IFRS 15 Myyntituotot

IFRS 15 standardi Myyntituotot asiakassopimuksista astui voimaan 1.1.2018. EU hyväksyi standardin lokakuussa 2016. Se korvasi aiemmat IAS 18 ja IAS 11 -standardit sekä niihin liittyvät tulkinnat IFRS -säännöstössä. Säästöpankkien Keskuspankki otti standardin käyttöön sen tultua pakolliseksi 1.1.2018. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

IFRS 15 ei vaikuta rahoitusinstrumenttien tai vuokrasopimusten tuloutukseen ja koskee siten lähinnä erilaisia palkkiotuottoja. Toimenpiteen tai palvelun suorittamisesta ansaitut palkkiot tu-

loutetaan, kun toimenpide tai palvelu on suoritettu. Useampaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palveluiden osalta asiakassopimukseen liittyvien suoritevelvoitteiden täyttyminen on selkeästi todennettavissa eikä tuloutukseen tule muutoksia IFRS 15 -standardiin siirryttäessä. Säästöpankkien Keskuspankin palveluihin ei kuulu takaisinostopimuksia, takuita tai palautusoikeuksia, joilla olisi vaikutusta tulouttamisen ajankohtaan tai määrään.

Korko- ja osinkotuottojen tuloutus perustuu jatkossa IFRS 9 -standardiin eikä tuloutusperusteisiin ole tulossa muutosta aiempaan IAS 18 -standardin mukaiseen käsittelyyn verrattuna. Siirtymällä IFRS 15 standardiin ei ole vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tulokseen.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskoelma 2014-2016

Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 1 ja IAS 28 -standardeja. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Tulkinta IFRIC 22 Ulkomaanrahan määräiset liiketoimet ja etukäteisvastike

Kun ulkomaanrahan määräinen -omaisuuserään, kuluun tai tuottoon liittyvä -ennakkosuoritus maksetaan tai vastaanotetaan, IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset -standardi ei ota kantaa siihen, miten kyseisen erän muuntamisen toteutumispäivä määritetään. Tulkinta selventää, että toteutumispäivä on se päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakkosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakkosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen, sillä Säästöpankkien Keskuspankilla on hyvin vähän ulkomaanrahan määräisiä omaisuuseriä ja/tai liiketoimia.

Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkien Keskuspankki ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkien Keskuspankki ottaa ne käyttöön kunakin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muut kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2018.

IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi astui voimaan 1.1.2019. Säästöpankkien Keskuspankin soveltaa siirtymävaiheessa yksinkertaistettua lähestymistapaa ja vertailutietoja ei oikaista. Ennen IFRS 16 siirtymävaihetta 1.1.2019 Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole ollut IAS 17 ja IFRIC 4 mukaisia rahoitusleasing-sopimuksia. Alempana kohdassa Laatisperiaatteet 1.1.2019 alkaen on kuvattu Säästöpankkien Keskuspankin uudet laadintaperiaatteet vuokrasopimuksia koskien. IFRS 16 -siirtymällä ei ollut tase- tai tulosvaikutusta eikä vaikutusta edellisten tilikausien voittovaroihin, sillä Säästöpankkien Keskuspankilla on vain IFRS 16 helpotusten piirissä olevia vuokrasopimuksia ja Säästöpankkien Keskuspankki on valinnut ottaa helpotukset käyttöön.

Laatisperiaatteet 1.1.2019 alkaen

Vuokrasopimukset

Säästöpankkien Keskuspankki vuokralle ottajana

Sopimuksen syntymisajankohtana ja sopimuksen ehtojen muuttuessa Säästöpankkien Keskuspankki arvioi sisältyykö sopimukseen vuokrasopimus. Arviointi tehdään sopimuksen jokaiselle erilliselle vuokrasopimuskomponentille. Sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan käyttöajaksi ja tiettyä vastiketta vastaan. Sopimus antaa määräysvallan mikäli:

- Sopimuksella on identifioitu ja erillinen/itsenäinen omai-

suuserä.

- Sopimuksen myötä saadaan oikeus omaisuuserän käytöstä koko käyttöaikana koitua taloudellinen hyöty kaikilta olen- naisilta osin.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus ohjata omaisuuserän käyttötapaa ja -tarkoitusta.

Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista vuokrista, jotka riippuvat indeksistä. Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelan määrä uudelleenarvioidaan mikäli tulevat vuokravastikkeet muuttuvat perustuen sopimuksella määriteltyyn indeksi- tai hinnanmuutokseen, vuokra-aika tai jäännösarvotakuun määrä muuttuu tai, jos sopimuksen ostooptio päätetään käyttää. Mikäli vuokrasopimusvelan määrä oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksella määriteltynä aloitusajankohtana. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, jos käytetään sopimuksen jatkamisoptio eri tavalla kuin alun perin arvioitu. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva, on päättymisajankohta sopimuksen mukainen aikaisin mahdollinen irtisanomisajankohta. Diskonttokorkona käytetään korkoa, jolla Säästöpankkien Keskuspankki antaa rahoitusta Säästöpankkiryhmän pankeille.

Käyttöoikeusomaisuuden arvo sopimuksen alkamishetkellä on vuokrasopimusvelka lisättyä vuokranantajalle suoritettua maksua alkamispäivään mennessä, arvion mukaiset ennallistamismenot vuokrakauden lopussa sekä alkuvaiheen välittömät menot. Käyttöoikeuserä arvostetaan myöhemmin hankintamenuon ja siitä kirjataan poistot vuokrakauden mukaan. Säästöpankkien Keskuspankki kirjaa vuokrasopimuksista käyttöoikeusomaisuuserän erään "Käyttöoikeusomaisuus" ja velan erään "Varaukset ja muut velat".

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja arvoltaan vähäiset omaisuuserät

IFRS 16 standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. Säästöpankkien Keskuspankki on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia eikä arvoltaan korkeintaan 5000 euron olevia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi eikä niiden perusteella kirjata vuokrasopimusvelkaa. Säästöpankkien Keskuspankki kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana.

Säästöpankkien Keskuspankki vuokranantajana

Säästöpankkien Keskuspankki ei toimi vuokralleantajana.

IFRIC 23 Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Tulkinta selventää kirjanpitokäsittelyä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Olennainen kysymys on arvioida, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön tekemän valitseman ratkaisun. Tätä harkittaessa oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkeen asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan ratkaisua. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 9:ään Prepayment Features with Negative Compensation (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset mahdollistavat joidenkin, ennen eräpäivää tapahtuvan maksun mahdollistavien rahoitusinstrumenttien arvostamisen jaksotettuun hankintamenuun. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 19:ään Plan Amendment, Curtailment or Settlement* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät, että etuusperusteisen järjestelyn muutoksen, supistamisen tai veloitteen täyttämisen yhteydessä yhteisö käyttää päivitettyjä vakuutusmatemaattisia oletuksia määrittääkseen kauden palveluskustannuksen ja nettokoron. Järjestelystä johtuvan omaisuuserän ylärajan vaikutusta ei oteta huomioon veloitteen täyttämistä aiheutuva voittoa tai tappiota laskettaessa, vaan se käsitellään erillisenä, muun laajan tuloksen eränä. Standardimuutoksella ei arvioida olevan vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin*, muutoskoelma 2015-2017 (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdek-

si kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 ja IAS 23 -standardeja.

Amendments to References to Conceptual Framework in IFRS Standards* (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Uudistettu viitekehys kokoaa viime vuosina käyttöön otetuissa standardeissa IASB:n käyttämän ajattelun. Käsitteellinen viitekehys palvelee pääasiassa IASB:n työkaluna standardien kehittämisessä sekä tukee IFRS Interpretations Committeea standardien tulkinnassa. Viitekehys ei kumoa yksittäisten IFRS -standardien vaatimuksia.

Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan Definition of Material* (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät olennaisuuden määritelmää sekä antavat siihen ohjeistusta. Lisäksi määritelmään liittyviä selityksiä on parannettu. Muutosten tarkoituksena on myös varmistaa, että olennaisuuden määritelmä on johdonmukainen kaikissa IFRS-standardeissa. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

LIITE 3. MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTÄVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkien Keskuspankin johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettävien varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkien Keskuspankin keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon määrittämiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sekä laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen vahvistetuista tappioista.

Käyvän arvon määrittäminen

Johdon tulee arvioida, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio rahoitusinstrumentin käyvästä arvosta. Lisäksi johdon on arvioitava, milloin se katsoo, että rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon harkintaa tarvitaan myös tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla. Jos käytettyjen arvostusmallien pohjaksi ei ole käytettävissä markkinoilta todennettavissa olevia syöttötietoja, on johdon arvioitava mitä muita syöttötietoja käyvän arvon laskemiseksi käytetään. Käyvän arvon määrittämistä käsitellään tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa "Käyvän arvon määrittäminen".

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittäminen

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyissä malleissa tehdään arvioita ja oletuksia, jotka voivat poiketa totemasta. Laskentaan liittyy monia harkinnanvaraisia tekijöitä, joihin johdon on otettava kantaa. Tärkeimpiä näistä ovat:

- Kriteerit, joilla arvioidaan luottorisikin merkittävää kasvua.
- Pankin sisäinen luottoluokitusmalli, joka määrittää luottotappion todennäköisyyden yksittäisille saamisille.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit, jotka sisältävät oletuksia saamisten käyttäytymisestä eri talouden tiloissa.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvät makroekonomiset skenaariot ja niiden vaikutukset odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.
- Tulevien kassavirtojen määrän ja ajankohdan ennakointi sekä vakuuksien realisoitavissa olevan arvon ja lainanottajan taloudellisen tilanteen arviointi.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen (vertailukausi)

Johdon on myös arvioitava säännöllisesti, onko lainojen ja saamisten arvonalentumisesta objektiivista näyttöä. Arvonalentumistestaus tehdään joko saamis- tai saamisryhmäkohtaisesti. Saamiskohtainen arvonalentuminen perustuu johdon arvioon tulevaisuuden rahavirroista saamiskohtaisesti. Objektiivisten tekijöiden tunnistaminen ja tulevaisuuden rahavirtojen arviointi vaativat johdon arviota. Saamis- ja saamisryhmäkohtaisten arvonalentumisten periaatteet esitetään tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa "Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot".

Muiden, ei käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien, rahoitusvarojen arvonalentumistestaus tehdään vähintään jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvonalentuminen kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli siitä on objektiivista näyttöä. Myytävissä olevien oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta arvonalentuminen kirjataan myös, mikäli arvonalentumisen arvioidaan olevan merkittävä tai pitkäaikainen. Johdon on arvioitava, milloin arvonalentuminen katsotaan merkittävaksi tai pitkäaikaiseksi. Tarkemmat periaatteet muiden rahoitusinstrumenttien arvonalentumisille esitetään laatimisperiaatteiden kohdassa "Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot".

Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen

Verotuksellisista tappioista johtuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan siinä määrin, kun niiden arvioidaan olevan käytettävissä mahdollisia tulevia verotuloja vasten. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen edellyttää, että johto arvioi tulevan verotettavan tulon todennäköisyyden ja määrän.

Säästöpankkien Keskuspankin johto on laskennallisen verosaamisen kirjaamisen perusteeksi arvioinut Säästöpankkien Keskuspankin tulevaa toimintaa huomioon ottaen yleisen markkinatilanteen, Säästöpankkiryhmän kehitysnäkymät erityisesti jälleenrahoituksen osalta sekä Säästöpankkien Keskuspankin oman toiminnan muutokset.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDENHALLINNAN PERIAATTEET

LIITE 4: RISKIENHALLINTA JA HALLINNOINTIPERIAATTEET

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminoista riippumaton riskienvalvonta -toiminto.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaamiselle ja riskien rajaamiselle Säästöpankkien Keskuspankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti ja pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa Säästöpankkien Keskuspankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa Säästöpankkien Keskuspankin operatiivista toimintaa.

Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johtamisen ja toiminnan sitä osaa, jolla pyritään varmistamaan:

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- taloudelliset ja tehokkaat prosessit
- toimintaan liittyvien riskien hallinta
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- säännösten noudattamisen valvonta (compliance)
- toiminnan, tietojen sekä yhteisön omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen ja
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

Säästöpankkien Keskuspankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensi sijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin.

Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, riskienvalvonta, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Säästöpankkien Keskuspankin riskienhallinta perustuu hallituksen Säästöpankkien Keskuspankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Säästöpankkien Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiuhan Säästöpankkien Keskuspankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalennuskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa Säästöpankkien Keskuspankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus asettaa riskinhalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskilajeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Säästöpankkien Keskuspankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance -toiminto varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance -toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita,

henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan operatiivisesta järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset, mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien Keskuspankki altistuu toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskien hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitus-salkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaissopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvas-tuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luo-tonannon suuntaamista.

Säästöpankkien Keskuspankki myönsi tarkastelukaudella luotto- ja yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille. Säästöpankkiryhmälle myönnettävien luottojen luottopäätökset tehdään Säästöpankkien Keskuspankissa Säästöpankkiliitto osk:n ja Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti. Yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille myönnettujen luottojen

osalta ei ole yhteisvastuun vuoksi laadittu erillistä suunnitelmaa arvonalennuksista.

Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettävien luottojen luottopäätökset tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettujen vakuudettomien luottojen luottoriskien seuranta perustuu osin luottotilien käytön päivittäiseen seurantaan täsmäysprosessin osana. Seurannassa on otettu huomioon, että yritykset ovat Suomessa toimivien luottolaitosten omistamia ja yritysten kanssa ollaan säännöllisesti kanssakäymisissä vähintään kuukausittain.

Säästöpankkien Keskuspankki toimii Säästöpankkiryhmän maksukorttien liikkeeseenlaskijana ja korttiluottojen myöntäjänä. Korttiluottojen myöntäminen perustuu luotto-ohjeeseen, jossa määritellään mm. luotonmyöntöperiaatteet, luottovaltuustasot ja vastuut. Korttiluottokannan luottoriskien kehittymistä seurataan säännöllisen raportoinnin ja luottoriskistrategiaan asetettujen riskilimiittien perusteella. Luottoriskistrategiassa on määritelty erilliset toimenpiteet riskilimiittien ylitystilanteissa.

Säästöpankkien Keskuspankki on toimintavuonna tehnyt sijoituksia sekä keskuspankkirahoituksen vakuuksiksi hyväksyttäviin, että muihin saamistodistuksiin Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistaman vastapuoliriskistrategian mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole muita kuin luottolaitosasiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittävät luottolaitoslain asettaman ilmoitusrajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Säästöpankkien Keskuspankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella Säästöpankkien Keskuspankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Eräntyneet ja järjestämättömät saamiset

Ongelmasaamia, viivästyneitä maksuja sekä odotettavissa olevien luottotappioiden määrää seurataan säännöllisesti. Pankin järjestämättömät saamiset olivat samalla tasolla vertailukauden kanssa ollen noin 0,8 % luottokannasta. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytyks luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoitajoustopien myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Odotettavissa olevat luottotappiot on laskettu vuonna 2018 IFRS 9 -standardin mukaisesti, joten ne eivät ole täysin vertailukelpoisia aiemman IAS 39 -standardin mukaisesti laskettujen arvonalentumisten kanssa.

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti ja sopimukset jaotellaan kolmeen vaiheeseen sopimuksen tilan perusteella. Asiakkaan ja sopimuksen tietojen lisäksi laskennassa huomioidaan pääekonomistin arvioiden mukainen tuleva talouskehitys. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamenetelmät on kuvattu Laatumisperiaatteissa kohdassa Arvoalentuminen.

Jos luottoriski ei ole luoton nostamisen jälkeen merkittävästi kasvanut, kirjaus tehdään perustuen 12 kuukauden odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 1. Jos luottoriski on luoton nostamisen jälkeen kasvanut merkittävästi, arvonalentumiset lasketaan perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 2. Merkittävää luottoriskien kasvua ovat luottoluokan

heikkeneminen useam-malla luottoluokalla, yli 30 päivän viiveet sekä sopimukselle kirjatut lainanhoitajoukot. Jos sopimukselle tulee vakavia häiriötä, arvonalentumiset kirjataan perustuen luoton elinkaaren odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 3. Vaiheen 3 sopimusten odotettavissa olevien luottotappioiden määrän riittävyyttä arvioidaan sopimuskohtaisesti vähintään kvartaaleittain.

Saaminen palautuu vaiheeseen 1, kun saaminen on täyttänyt 12 kk ajan vaiheen 1 edellytykset. Vaiheesta 3 palautuminen tapahtuu vaiheen 2 kautta saamisen täytettyä 12 kk ajan vaiheen 2 edellytykset. Vaiheesta 3 palautuvien sopimusten odotettavissa olevien luottotappioiden määrän riittävyyttä arvioidaan sopimuskohtaisesti kuukausittain.

Lainat ja saatavat, joiden perintää pidetään mahdottomana, kirja-

taan luottotappioiksi. Luottotappiot kirjataan vähennysten tilille. Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään, kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, ja arvonalentuminen perutaan, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan.

Vuoden 2018 aikana lainoihin ja saamisiin yhteenlasketut odotetut luottotappiot olivat 1,6 miljoonaa euroa. Odotettavissa olevat luottotappiot suhteessa luottokantaan ovat 0,1 %. Odotettavissa olevien luottotappioiden vaiheiden muutokset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Laatomisperiaatteet.

1.1.2018 voimaan astuneen standardin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit myötä korttiluotot luokitellaan 7 riskiluokkaan. Alla on esitettyä korttiluottokanta riskiluokittain tilanteessa 31.12.2018.

Riskiluokat

(1 000 euroa)	12 kk PD	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	% kannasta
1 ei erääntymisiä	0,0 %-11,65 %	76 739	3 287		80 026	84,2 %
2-5 erääntynyt korkeintaan 30 päivää	0,0 %-11,65%	10 273	1 698		11 970	12,6 %
6 erääntynyt yli 30 päivää	1,7%-29,5 %	271	1 952	2	2 225	2,3 %
D Arvonalentunut	100 %		0	818	818	0,9 %
Yhteensä		87 283	6 937	820	95 039	100,0 %

Merkittävimmän osuuden Säästöpankkien Keskuspankin muusta luottokannasta muodostaa Yhteenliittymän Säästöpankeille myönnettyt luotot, jotka kuuluvat riskiluokkaan ja vaiheeseen 1.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenrahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaa-miseksi. Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmius on säilynyt hyvänä koko vuoden 2018. Maksuvalmiusriskiä seurataan Säästöpankkien Keskuspankissa päivittäin ja yhteenliittymän keskusyhteisön riskienvalvonnalle raportoidaan myös päivittäin yhteenliittymäpankkien maksuvalmiusasema. Rahoitusriskiä hallitaan huolehtimalla riittävästä pitkäaikaisesta rahoituksesta suhteessa pitkiin saataviin.

Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma:

2018 (1 000 euroa)	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvarat					
Käteiset varat	823 612				823 612
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	366 062	776 800	614 306	3 000	1 760 168
Lainat ja saamiset asiakkailta	95 278				95 278
Sijoitusomaisuus		11 116	25 180	1 515	37 811
Yhteensä	1 284 952	787 916	639 486	4 515	2 716 869

Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	787 607	14 500	38 000		840 107
Velat asiakkaille	211 452	167 801			379 253
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	111 992	255 890	1 073 765	9 911	1 451 558
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	225 982	65 000	76 000		366 982
Yhteensä	1 337 033	503 191	1 187 765	9 911	3 037 900

2017 (1 000 euroa)	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvarat					
Käteiset varat	1 102 254				1 102 254
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	226 422	726 356	424 038		1 376 815
Lainat ja saamiset asiakkailta	93 133				93 133
Sijoitusomaisuus	2 000	5 988	27 050		35 039
Yhteensä	1 423 809	732 344	451 088	-	2 607 241

Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	764 497	11 000	38 000		813 497
Velat asiakkaille	189 603	23 651	50 000		263 254
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	564 480	181 882	788 500		1 534 862
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	210 711	40 000	284 500		535 211
Yhteensä	1 729 290	256 533	1 161 000	-	3 146 824

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseesta, joka koostuu antolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenahtoksesta sekä sijoitussalkusta. Tilikaudella 2018 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskisiä alla kuvatusti.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) ja korkokatteeseen (tutoriski). Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tutoriskimenetelmää. Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- korkokäyräriski, joka syntyy korkokäyrän muutosten vaikutuksena varojen ja velkojen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon
- uudelleenhinnoitteluriski, joka syntyy kiinteäkorkoisten erien osalta maturiteettien eriaikaisuudesta ja vaihtuvakorkoisten erien osalta varojen ja velkojen eriaikaisesta uudelleenhinnoittelusta
- korkoperusteriski, joka syntyy varojen ja velkojen erilaisista korkoperusteista
- optionaalisuusriski, joka syntyy itsenäisistä ja kytketyistä optioista, joissa päätös toteutuksesta voi riippua koroista. Tällaisia ovat mm. joukkovelkakirjoissa kytketyt osto- tai myyntioptiot sekä oikeus lainan takaisinmaksuun tai talletuksen nostoon ennenaikaisesti ilman korvausta.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaassakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä.

Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää suojauslaskentaa ja vaihtaa koronvaihtosopimuksilla kiinteäkorkoista antolainausta sekä kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjaemission vaihtuvakorkoiseksi.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallisissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyyssanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuiseseen korkokatteeseen.

Korkoherkkyyssanalyysi 1 % -yksikön paralleeli muutos korkokäyrään.

Korkokatteen muutos:		31.12.2018
(1 000 euroa)	Alas	Ylös
Aika		
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	- 1 654	6 912
Muutos 12-24 kuukauteen	-425	10 467

Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin korttiliiketoiminnasta sekä sijoitussalkussa olevien osakesijoitusten vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiota. Valuuttapositiota seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositio on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Lisäksi maineriskiä hallitaan osana operatiivisia riskejä. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Kaikessa Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnassa noudetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitalvan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Tilikauden 2018 aikana ei toteutunut merkittäviä taloudellisia menetyksiä aiheuttaneita operatiivisia riskejä. Vuoden aikana laadittiin toteutuneista operatiivisista riskeistä häiriöraportit. Häiriöt johtuivat pääosin tietojärjestelmien virheellisestä toiminnasta ja prosessivirheistä ja aiheuttivat lähinnä manuaalista selvittelytyötä Säästöpankkien Keskuspankissa.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumen-taatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnassa noudetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan. Päämäärätavoitteena on välttää compliance riskien toteutumista Säästöpankkien Keskuspankin toiminnassa.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakkaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilaheluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

LIITE 5. VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olemisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan Säästöpankkien Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitussalkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksuliikkeen ja tilinhoitajapalveluita kaikille säästöpankeille ja yhteenliittymän jäsenesäästöpankeille maksukorttien liikkeellelaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaa, jälleerahoitukseen ja tasehallintaa liittyviä palveluita. Toimimalla vain näillä liiketoiminta-alueilla pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavana.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymätasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeukselliset vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksetekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuus suunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuus suunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuus suunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuus suunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari I –pääomavaateet

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottosaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaa-

de lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Omat varat ja vakavaraisuus

Säästöpankkien Keskuspankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1 lisäpääomavaatimus,
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1 lisäpääomavaatimukset.

Suomessa makrovakaupoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaupoliittisten käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, pois lukien ns. O-SII -puskuri, kiinteistövuokudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappio-osuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Järjestelmäriskipuskuria koskeva luottolaitoslain muutos tuli voimaan 1.1.2018. Lain muutoksen seurauksena Finanssivalvonta sai käyttöönsä uuden makrovakaupoliittisen, jonka tarkoituksena on kattaa rahoitusjärjestelmän pitkäaikaisten ja suhdanteista riippumattomia riskejä. Finanssivalvonta teki päätöksen järjestelmäriskipuskurin asettamisesta suomalaisille luottolaitoksille 29.6.2018. Säästöpankkien yhteenliittymälle yhteenliittymätasolla asetettava järjestelmäriskipuskuri on suuruudeltaan 1 % riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä, ja puskuri tulee voimaan 1.7.2019.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 49,0 (47,0) miljoonaa euroa, kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 11,1 (11,8) miljoonaa euroa. Ydinpääoman (CET1) määrä oli 49,0 miljoonaa euroa. Ensisijainen pääoma oli niin ikään 49,0 (47,0) miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu kokonaisuudessaan ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista, ydinpääomasta eikä Säästöpankkien Keskuspankilla ole toissijaisiin tai muihin varoihin luettavaa omaa pääomaa.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 30,9 % (31,7 %). Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistussuosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuuksiin. Luvat perustuvat EU:n vakavarai-

suusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010). Säästöpankkiryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot erikseen samassa yhteydessä tilinpäätöksen kanssa.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vakavaraisuuslaskelma

Omat varat (1 000 euroa)	2018	2017
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	53 101	49 901
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-4 138	-2 896
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	48 963	47 005
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	48 963	47 005
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	48 963	47 005
Riskipainotetut erät yhteensä	158 709	148 056
josta luottoriskin osuus	120 658	118 886
josta vastuun arvonoikaisuriski (CVA)	2 211	4 194
josta markkinariskin osuus	1 515	1 251
josta operatiivisen riskin osuus	34 325	23 726
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	30,9	31,7
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	30,9	31,7
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	30,9	31,7
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	48 963	47 005
Pääomavaatimus yhteensä*	16 664	15 546
Pääomapuskuri	32 299	31 459

*Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 1,7 prosenttia (1,6 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuusiin.

(1 000 euroa)	2018	2017
Ensisijainen pääoma	48 963	44 005
Vastuiden kokonaismäärä	2 826 302	2 849 598
Vähimmäisomavaraisuusaste	1,7	1,6

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014), joka teki Säästöpankkien yhteenliittymälle kriisinratkaisusuunnitelman alkuvuodesta 2017. Rahoitusvakausvirasto asetti keväällä 2017

asettaa Säästöpankkien yhteenliittymälle vaatimuksen alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (MREL-vaade) ja se astuu voimaan 31.12.2018. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Sp-Kiinnitysluottopankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausvirasto on päättänyt, että Säästöpankkien yhteenliittymän alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä on omien varojen vähimmäismäärä kerrottuna kahdella. Tällä hetkellä vaade on 22 % Säästöpankkien yhteenliittymän kokonaisriskin määrästä.

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 6. KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	253	484
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	10 604	9 627
Lainoista ja saamisista asiakkailta*	6 480	5 091
Saamistodistuksista	58	123
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	4 753	4 557
Muista**	1 141	2 747
Yhteensä	23 289	22 629
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille***	-3 297	-3 431
Veloista asiakkaille	-84	-289
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-3 000	-2 853
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-7 533	-9 349
Muista	-3	0
Yhteensä	-13 917	-15 922
Korkokate	9 373	6 707
* josta korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista lainoista	18	36

** Muut korkotuotot muodostuvat tilisopimuksiin perustuvista korkoveloituksista ja limiittiprovisioista.

*** Korkokulu Veloista luottolaitoksille muodostuu suurimmaksi osaksi keskuspankkitalletusten negatiivisesta korosta. Vuonna 2018 -3 285 tuhatta euroa, vuonna 2017 -3 410 tuhatta euroa.

LIITE 7. PALKKIOTUOTOT JA –KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Palkkiotuotot		
Luotonannosta*	13 911	12 340
Maksuliikenteestä	4 402	4 262
Arvopapereista	1 450	1 261
Muista	683	550
Yhteensä	20 446	18 413
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 097	-2 838
Arvopapereista	-489	-451
Muista**	-6 137	-4 887
Yhteensä	-9 723	-8 176
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	10 723	10 238

* josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä tuottoja.

** josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä kuluja.

LIITE 8. KAUPANKÄYNNIN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-	-63
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-701	-1 507
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	920	796
Yhteensä	219	-774

LIITE 9. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

(1 000 euroa)	1-12/2018
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista	18 478
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	58
Rahoitustuotot yhteensä	18 536
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista rahoitusveloista	-7 632
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-3 285
Odotetut luottotappiot jaksotettuun hankintamenuon kirjattavista sijoituksista	-1 049
Odotetut luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-33
Rahoituskulut	-11 999
Tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitustuotot ja -kulut, netto	6 538
(1 000 euroa)	1-12/2017
Eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista, joiden arvo ei ole alentunut	257
Arvoltaan alentuneista eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	
Lainoista ja saamisista	17 465
Myytävisissä olevista rahoitusvaroista	350
Korkotuotot yhteensä rahoitusvaroista, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikuttisesti	18 072
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusvarat - käyvän arvon nettomuutos	
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat	4 557
Rahoitustuotot	22 629
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista rahoitusveloista	-13 069
Käypään arvoon tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitusvarat - käyvän arvon nettomuutos	-2 853
Rahoituskulut	-15 922
Tulosvaikuttisesti kirjattavat rahoitustuotot ja -kulut, netto	6 707

LIITE 10. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Pankkitoiminnan muut tuotot*	1 717	1 454
Yhteensä	1 717	1 454

* Liiketoiminnan muut tuotot muodostuivat sekä katsaus että vertailukaudella pääosin Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista.

LIITE 11. HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Palkat ja palkkiot	-3 065	-2 741
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-556	-504
Muut henkilösivukulut	-88	-83
Henkilöstökulut yhteensä	-3 708	-3 328
Kokopäiväiset	38,0	33,0
Osa-aikaiset	1,0	1,0
Määräaikaiset	3,0	3,0
Yhteensä	42,0	37,0
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	38,6	34,6
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	37,9	33,7

LIITE 12. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-229	-178
Toimistokulut	-5 586	-5 027
ICT-kulut	-5 008	-4 020
Yhteyskulut	-344	-488
Edustuskulut	-1	0
Markkinointikulut	-19	-18
Yhteensä	-11 187	-9 730
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokrakulut	-411	-286
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-54	-19
Muut liiketoiminnan kulut*	-1 193	-589
Yhteensä	-1 658	-893
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-12 845	-10 623
*Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-25	-19
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-6	-
Muut palvelut	-	-27
Yhteensä	-31	-46

LIITE 13. POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-72	-62
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-591	-517
Poistot yhteensä	-663	-579

LIITE 14. ARVONALENTUMISET RAHOITUSVAROISTA

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset asiakkailta sekä asiakkaisiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	166	213	743	1 122
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	15	17	31	63
Taseesta pois kirjatut tai poismaksetut erät (ilman luottotappioita)	-6	-94		-99
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-2	213		211
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1	0	563	562
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-8		-6
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-29	317	288,51
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		1	-1	-1
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut			-833	-833
ECL:n nettomuutos	8	101	77	186
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	174	314	820	1 308

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset luottolaitoksilta sekä luottolaitoksiin kohdistuvat taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	208			208
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	51			51
ECL:n nettomuutos	51			51
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	259			259

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Sijoitusomaisuus jaksotettuun hankintamenoön	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2018	330			330
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	13			13
ECL:n nettomuutos	13	-	-	13
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018	343	-	-	343
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2018 yhteensä	776	314	820	1 910
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2018	72	101	910	1 082

LIITE 15. TULOVEROT

(1 000 euroa)	1-12/2018	1-12/2017
Laskennallisen verosaamisen muutos	-118	51
Laskennallisen verovelan muutos	19	11
Tuloverot	-100	62

Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin

Verokantatäsmäytys		
Kirjanpidon liikevoitto	3 733	1 900
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	19	416
Verotettava tulos	3 752	2 316
Tilikauden tulokseen ennen veroja perustuvat verot yksikön verokannalla	-747	-380
Tuloslaskelman vähennyskelvottomat kulut	-67	0
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut	3	2
Äiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö	711	440
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	-100	62
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %

Laskennallisista veroista annetaan lisätietoa liitteessä 24.

VARAT

LIITE 16. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

31.12.2018 (1 000 euroa)	Jakso- tettu hankinta- meno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut rahoitusvelat	Yhteensä
Käteiset varat			823 612		823 612
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 760 168				1 760 168
Lainat ja saamiset asiakkailta	95 278				95 278
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset			2 689		
josta käyvän arvo suojausta			2 689		2 689
Sijoitusomaisuus	25 180	12 631			37 811
Varat yhteensä	1 880 626	12 631	826 301		2 719 558
Velat luottolaitoksille	840 107				840 107
Velat asiakkaille	379 253				379 253
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset			282		282
josta käyvän arvo suojausta			282		282
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 451 558				1 451 558
Velat yhteensä	2 670 918		282		2 671 200

31.12.2017 (1 000 euroa)	Lainat ja muut saamiset	Myy- tävissä olevat	Eräpäivään asti pidet- tävät	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut rahoitusvelat	Yhteensä
Käteiset varat	1 102 254					1 102 254
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 376 815					1 376 815
Lainat ja saamiset asiakkailta	93 133					93 133
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset				3 169		3 169
josta käyvän arvo suojausta				3 169		3 169
Sijoitusomaisuus		9 239	25 800			35 039
Varat yhteensä	2 572 202	9 239	25 800	3 169		2 610 410
Velat luottolaitoksille					813 497	813 497
Velat asiakkaille					263 255	263 255
Johdannaiset						
suojaavat johdannaiset				61		61
josta käyvän arvo suojausta				61		61
Liikkeeseen lasketut velkakirjat					1 534 862	1 534 862
Velat yhteensä				61	2 611 613	2 611 675

LIITE 17. KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	823 612	1 102 254
Yhteensä	823 612	1 102 254

Rahavirtalaskelman rahavarat on eritelty rahavirtalaskelmalla.

LIITE 18. LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa) 31.12.2018	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	80 624	-2	80 622
Luotot ja muut saamiset	1 679 788	-242	1 679 546
Yhteensä	1 760 412	-244	1 760 168

Lainat ja saamiset asiakkailta

Tuotteittain

Käytetyt tililuotot	1 493	-4	1 489
Korttiluotot	95 039	-1 250	93 790
Yhteensä	96 532	-1 254	95 278

Lainat ja saamiset yhteensä

1 856 944 -1 498 1 855 446

(1 000 euroa) 31.12.2017	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset			5 022
Luotot ja muut saamiset			1 371 793
Yhteensä			1 376 815

Lainat ja saamiset asiakkailta

Tuotteittain

Käytetyt tililuotot			487
Korttiluotot			92 646
Yhteensä			93 133

Lainat ja saamiset yhteensä

1 469 948

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot 2017	Ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Arvonalentumiset 1.1.2017	419	419
+ arvonalentumistappioiden lisäykset	376	376
Arvonalentumiset 31.12.2017	795	795

LIITE 19. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus sekä kiinteäkorkoinen liikkeelle laskettu joukkovelkakirjalaina.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot".

Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojausajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika			Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2018					
Suojaavat johdannaissopimukset					
Käyvän arvon suojaus					
Korkojohdannaiset	10 000	505 000	515 000	2 689	282
Yhteensä	10 000	505 000	515 000	2 689	282

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika			Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2017					
Suojaavat johdannaissopimukset					
Käyvän arvon suojaus					
Korkojohdannaiset		515 000	515 000	3 169	61
Yhteensä	-	515 000	515 000	3 169	61

LIITE 20. SIJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
	Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Myytavissä olevat sijoitukset
Saamistodistukset *	11 116	7 988
Osakkeet ja osuudet	1 515	1 251
Yhteensä	12 631	9 239
	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat sijoitukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
Saamistodistukset **	25 478	25 800
Odotettavissa olevat luottotappiot	-298	-
Yhteensä	25 180	25 800
Sijoitusomaisuus yhteensä	37 811	35 039

* Luottoluokitukset: luottoluokittelemattomia 5 988 tuhatta euroa

** Luottoluokitukset:

- AA+: 5 128 tuhatta euroa

- BBB+: 7 025 tuhatta euroa

- BBB-: 18 453 tuhatta euroa"

2018 (1 000 euroa)	Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat	Yhteensä
Noteeratut			
Julkisyhteisöiltä	5 128	25 180	30 308
Muilta	5 988		5 988
Muut kuin julkisesti noteeratut			
Muilta	1 515		1 515
Yhteensä	12 631	25 180	37 811

2017 (1 000 euroa)	Myytavissä olevat saamistodistukset	Myytavissä olevat osakkeet	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Yhteensä
	Käypään arvoon	Käypään arvoon	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat	
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä			25 800	25 800
Muilta	7 988			7 988
Muut				
Muilta		1 251		1 251
Yhteensä	7 988	1 251	25 800	35 039

LIITE 21. AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Koneet ja kalusto	166	266
Muut aineelliset hyödykkeet	56	17
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	222	284

2018 (1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Aineellisten hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	414	19	433
Lisäykset		53	53
Vähennykset	-58		-58
Hankintameno 31.12	356	72	428
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-148	-1	-149
Tilikauden poistot	-57	-14	-72
Vähennykset	15		15
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-190	-16	-206
Kirjanpitoarvo 31.12.	166	56	222

2017 (1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Aineellisten hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	305		305
Lisäykset	128	19	147
Vähennykset	-19		-19
Hankintameno 31.12	414	19	433
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-103		-103
Tilikauden poistot	-60	-1	-62
Vähennykset	16		16
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-148	-1	-149
Kirjanpitoarvo 31.12.	266	17	284

LIITE 22. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Aineettomat oikeudet	975	1 060
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	2 138	500
Yhteensä	3 113	1 561

Keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden testaus on suoritettu markkinaperusteisesti eikä viitteitä arvonalentumisesta ole.

Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet muodostuvat merkittävilta osin ulkoisilta toimijoilta hankituista tietojärjestelmistä.

2018 (1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	2 602	500	3 102
Lisäykset	125	2 018	2 143
Siirrot erien välillä	381	-381	0
Hankintameno 31.12.	3 107	2 138	5 245
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 541		-1 541
Tilikauden poistot	-591		-591
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 132	-	-2 132
Kirjanpitoarvo 31.12.	975	2 138	3 113

2017 (1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	2 499	116	2 615
Lisäykset	32	455	487
Siirrot erien välillä	71	-71	0
Hankintameno 31.12.	2 602	500	3 102
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 024		-1 024
Tilikauden poistot	-517		-517
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 541	-	-1 541
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 060	500	1 561

LIITE 23. LASKENNALLISET VEROT

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Laskennallinen verosaaminen	1 381	1 335
Verosaamiset	1 381	1 335
Laskennalliset verovelat	111	89
Verovelat	111	89

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset		
Arvonalentumiset	373	159
Vahvistetut tappiot	1 008	1 176
Yhteensä	1 381	1 335

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Laskennalliset verovelat		
Rahoitusvarat	95	54
Aineettomat hyödykkeet	16	35
Yhteensä	111	89

(1 000 euroa)	1.1.2018	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset	332	41		373
Vahvistetut tappiot	1 176	-168		1 008
Yhteensä	1 508	-127	-	1 381

(1 000 euroa)	1.1.2018	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2018
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	54		41	95
Aineettomat hyödykkeet	25	-19		6
Muut	10			10
Yhteensä	89	-19	41	111

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti kuin verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä.

Säästöpankkien Keskuspankin tappiot ovat syntyneet pääasiallisesti merkittävistä liiketoiminnan kehityshankkeista Itella Pankin aikaan ja siinä tarkoituksessa, että tulevina vuosina kertyisi verotettavaa tuloa.

Säästöpankkien Keskuspankin johto on laskennallisen verosaamisen kirjaamisen perusteeksi arvi-oinut Säästöpankkien Keskuspankin tulevaa toimintaa huomioon ottaen yleisen markkinatilanteen, Säästöpankkiryhmän kehitysnäkymät erityisesti jälle-rahoi- tuksen osalta sekä Säästöpankkien Keskuspankin oman toiminnan muutokset. Laadittujen ennusteiden mukaan tuloksen odotetaan tulevina vuosina olevan voitollinen.

Perustuen johdon arvioon tulevan verotettavan tulon todennäköisyydestä ja määrästä, laskennalli- sia verosaamisia on jätetty kirja- amatta 70 tuhatta euroa. Ne liittyvät 349 tuhannen euron suuruisiin tappioihin, jotka voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan. Verotukselliset tappiot vanhenevat vuodesta 2021 alkaen päättyen vuonna 2025.

(1 000 euroa)	1.1.2017	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset	84	75		159
Rahoitusvarat	0		0	0
Vahvistetut tappiot	1 200	-24		1 176
Yhteensä	1 284	51	0	1 335

(1 000 euroa)	1.1.2017	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2017
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	25		29	54
Aineettomat hyödykkeet	37	-12		25
Muut	9	2		10
Yhteensä	70	-11	29	89

LIITE 24. MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Siirtosaamiset	9 566	9 196
Korot	7 361	6 331
Muut siirtosaamiset	2 206	2 865
Muut	318	50 736
Yhteensä	9 885	59 933

VELAT JA OMA PÄÄOMA

LIITE 25. VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	38 000	38 000
Velat luottolaitoksille	802 107	775 497
Yhteensä	840 107	813 497
Velat asiakkaille		
Talletukset	51	3
Muut rahoitusvelat*	379 202	263 251
Yhteensä	379 253	263 255
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	1 219 360	1 076 752

* Muut rahoitusvelat ovat valtioiden, monikansallisten organisaatioiden ja ulkomaisten rahastojen talletuksia.

LIITE 26. LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2018		31.12.2017	
	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat				
Joukkovelkakirjalainat	1 195 000	1 198 643	1 229 000	1 232 479
Muut				
Sijoitustodistukset	253 000	252 915	302 500	302 383
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	1 448 000	1 451 558	1 531 500	1 534 862
Joista				
Vaihtuvakorkoiset	515 000	518 892	609 000	608 857
Kiinteäkorkoiset	933 000	932 666	922 500	926 004
Yhteensä	1 448 000	1 451 559	1 531 500	1 534 862

Katsauskaudella Säästöpankkien Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun EMTN -ohjelman alla yhteensä 410 miljoonan euron arvosta vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjoja, joista 300 miljoonaa julkisella emissiolla helmikuussa 2018.

LIITE 27. VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Muut velat	1 180	4 195
Siirtovelat	8 496	7 663
Korkovelat	4 885	4 813
Saadut ennakkomaksut	341	274
Muut siirtovelat	3 270	2 576
Varaukset	70	-
Muut varaukset*	70	-
Muut velat yhteensä	9 746	11 858

*Muut varaukset ovat taseen ulkopuolisista sitoumuksista laskettuja odotettuja luottotappioita (ECL).

LIITE 28. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Osakepääoma	40 000	40 000
Rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	19 000	19 000
Käyvän arvon rahasto	414	215
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-9 946	-11 276
Kauden voitto	3 633	1 962
Oma pääoma yhteensä	53 101	49 901

Osakepääoma

Erään kirjataan maksettu osake-, osuus- tai peruspääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alaränä.

Säästöpankkien Keskuspankilla on yhteensä 17.391 kappaletta nimellisarvottomia osakkeita.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona. Katsauskaudella erään on kirjattu myös IFRS 9 siirtymän vaikutus, josta tarkemmin liitetiedossa 2.

(1 000 euroa)	2018	2017
Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista		
Käyvän arvon rahasto 1.1.	281	121
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet	203	234
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, saamistodistukset	0	-86
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-95	-54
Odotetut luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista, saamistodistukset	33	-
Laskennalliset verot odotetuista luottotappioista	-9	-
Käyvän arvon rahasto 31.12	414	215

Säästöpankkien Keskuspankin vapaa oma pääoma on 12.687.727,68 euroa. Säästöpankkien Keskuspankin hallitus esittää, että tilikauden voitto kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 29. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Saamistodistukset	50 351	48 395
Muut	510	-
Annetut vakuudet yhteensä	50 861	48 395
Saadut vakuudet		
Saamistodistukset	39 339	51 750
Muut	4 730	5 330
Saadut vakuudet yhteensä	44 069	57 080

Annetut ja saadut vakuudet liittyvät Euroopan Keskuspankin rahoitusoperaatioon osallistumiseen sekä johdannaisiin liittyviin tilivakuuksiin.

LIITE 30. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Takaukset	10 000	6 000
Luottolupaukset	215 982	204 711
Muut*	141 000	324 500
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	366 982	535 211

* Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset koostuvat Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten kanssa sovitusta rahoitus-sopimuksista, joissa kauppapäivä on vasta katsauskauden päättymisen jälkeen.

LIITE 31. RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN NETTOUTUS

31.12.2018				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa net-toutetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen, taseessa netto	Netto-summa
Varat						
	Johdannaissopimukset			2 689	4 730	-2 041
	Yhteensä			2 689	4 730	-2 041
Velat						
	Johdannaissopimukset			282	510	-278
	Yhteensä			282	510	-278

Säästöpankkien Keskuspankin johdannaissopimuksiin sovelletaan ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) sopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vasta-puolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2017				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa net-toutetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen, taseessa netto	Netto-summa
Varat						
	Johdannaissopimukset			3 169	5 330	-2 161
	Yhteensä			3 169	5 330	-2 161
Velat						
	Johdannaissopimukset			-61	-	-61
	Yhteensä			-61	-	-61

LIITE 32. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

Rahoitusinstrumentit esitetään Säästöpankkien Keskuspankin taseessa käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoon. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (liite 2) kuvataan rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostustavan mukaan sekä perusteet arvostamistavoille ja käyvän arvon määrittämiselle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteeratuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkinat, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat sekä muut arvopaperit, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot tasojen välillä

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole ollut siirtoja tasojen välillä kauden 1.1. - 31.12.2018 aikana.

31.12.2018	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	823 612	823 612			823 612
Johdannaissopimukset	2 689		2 689		2 689
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	12 631	5 160	6 001	1 515	12 676
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat	1 880 626	107 959	1 688 354	94 702	1 891 015
Rahoitusvarat yhteensä	2 719 558	936 732	1 697 044	96 2167	2 729 992

31.12.2018	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaiset	282		282		282
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat	2 670 918	768 224	1 905 793		2 674 017
Rahoitusvelat yhteensä	2 671 200	768 224	1 906 076	-	2 674 299

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroille, jotka kuuluvat tasoon 3

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)

Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1 251
IFRS 9 siirtymän vaikutus avaavaan taseeseen	-
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	1 251
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	264
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 515

Herkkyyssanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3	Vaikutus oletetuille muutoksille		
	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
31.12.2018			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	1 515	1 742	1 288
Yhteensä	1 515	1 742	1 288

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyyss oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu käyttämällä 15 % arvonmuutosta.

31.12.2017	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset	3 169		3 169		3 169
Myytavissä olevat rahoitusvarat	9 239		7 988	1 251	9 239
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	25 800	25 800			25 800
Lainat ja muut saamiset	2 572 202	1 107 762	1 382 955	93 156	2 583 874
Rahoitusvarat yhteensä	2 610 410	1 133 562	1 394 113	94 407	2 622 082

31.12.2017	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaiset	61		61		61
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Muut rahoitusvelat	2 611 613	755 525	1 855 743	-	2 611 268
Rahoitusvelat yhteensä	2 611 675	755 525	1 855 804	-	2 611 329

LIITE 33. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

(1 000 euroa)	2018	2017
Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	-	85
Yhteensä	-	85

LIITE 34. LÄHIPIIRITIEDOT

Lähipiirillä tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenki-löitä ja heidän perheenjäseniään. Säästöpankkien Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen.

Säästöpankkien Keskuspankki ei, vakuudettomia korttiluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiiriliikeytoimia. Lähipiirille myönnetty korttiluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

(1 000 euroa)	2018	2017
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	279	415
Yhteensä	279	415

Avainhenkilöiden kompensatio *

2018	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Autiosalo Kirsi, toimitusjohtaja 19.3.2018 asti	74	14
Brander Kai, vt toimitusjohtaja 19.3.2018 alkaen	170	30
Huupponen Juhani, hallituksen varapuheenjohtaja	9	
Bondén Hans, hallituksen jäsen 15.3. asti	2	
Hakala Jussi, hallituksen jäsen	6	
Näsman Niklas, hallituksen jäsen 15.3. alkaen	5	
Rinta Jarmo, hallituksen jäsen 15.3. alkaen	5	
Seppälä Risto, hallituksen jäsen 15.3. asti	2	
Syvänen Hannu, hallituksen jäsen	7	
Yhteensä	279	44

2017	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Autiosalo Kirsi, toimitusjohtaja	202	37
Brander Kai, toimitusjohtajan sijainen	167	28
Huupponen Juhani, hallituksen varapuheenjohtaja	10	0
Bondén Hans, hallituksen jäsen 16.3. alkaen	5	0
Finne Peter, hallituksen jäsen 16.3. asti	4	0
Hakala Jussi, hallituksen jäsen	7	0
Rinta Jarmo, hallituksen jäsen 16.3. asti	4	0
Seppälä Risto, hallituksen jäsen	7	0
Suominen Jukka, hallituksen jäsen 16.3. asti	4	0
Syvänen Hannu, hallituksen jäsen	8	0
Yhteensä	415	66

LIITE 35. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Säästöpankkiryhmä on allekirjoittanut 23.1.2019 sopimuksen yhdysvaltalaisen Cognizant Technology Solutionsin kanssa peruspankkijärjestelmän uudistamisesta. Osana sopimuskokonaisuutta Cognizant ostaa Säästöpankkiryhmältä Oy Samlink Ab:n osakkeet. Cognizant Technology Solutions toimittaa Temenos T24 ja Temenos Payment Hub (TPH) -ohjelmistoihin perustuvan uuden peruspankkijärjestelmän, joka tehostaa prosesseja ja toimintaa tehden niistä kustannustehokkaampia muun muassa skaalautuvuutensa ansiosta.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

PILARI III LIITETIEDOT

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuutta koskeviin tietoihin, jotka Säästöpankkiryhmä julkaisee erikseen tilinpäätöksen yhteydessä. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa nolla (0) prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen ja Pilari III tietojen jäljennökset ovat saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oyj